

ת"פ 30610/06/16 - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נגד י' ח' ג', עידו מרצינו - משפטו הסתיים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 30610-06-16 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' ג' ואח'
לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר

בעניין: פרקליטות מחוז תל אביב פלילי
ע"י ב"כ עו"ד עמית שלום

המאשימה

נגד

1. י' ח' ג'

ע"י ב"כ עו"ד איריס טוביאנה ועו"ד אלברט

הראל

2. עידו מרצינו - משפטו הסתיים

הנאשם

הכרעת דין - לגבי נאשם 1

אני מורה על זיכוי הנאשם מעבירת רישום כוזב בספרים, לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה.

רקע

כתב האישום

1. כתב האישום הוגש כנגד הנאשם ואחר בשם עידו מרצינו (להלן: "מרצינו"), אשר הודה בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון ונגזר דינו. כתב האישום שנוטר כנגד הנאשם, מפרט שני אישומים:

א. האישום הראשון (להלן: "האישום הראשון"), מייחס לנאשם את העבירות הבאות:

קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"); התחזות לאדם אחר, לפי סעיף 441 לחוק העונשין; שימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 לחוק העונשין; קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין; מרמה והפרת אמונים בתאגיד, לפי סעיף 425 לחוק העונשין; איסור עשית פעולה ברכוש אסור, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000.

בהתאם לעובדות האישום הראשון, הנאשם הוא בעליה של חברה פרטית בשם "XXXXX יזמות בע"מ" (להלן: "החברה"), לה ולנאשם חשבון בנק בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ בחולון (להלן:

"חשבון הבנק").

מרציאנו עבד בחברת מנורה מבטחים גמל בע"מ (להלן: "חברת מנורה"), בה ניהל חיים ויצנהויז (להלן: "המנוח") קופת גמל, עד שנפטר. ביום 28.3.2012 ניתן צו ירושה לפיו אלמנתו (להלן: "המתלוננת") ושלושת ילדיה הם יורשיו.

במועד סמוך לחודש מרץ 2013, קשרו הנאשם ומרציאנו, בעצמם או באמצעות אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה, להונות את חברת מנורה ולגנוב מחשבון קופת גמל כספים השייכים לעמית, תוך התחזות ושימוש במסמכים מזויפים. בסמוך למרץ 2013, השתמש מרציאנו שלא כדין בסמכותו לספק מידע ולהנפיק מסמכים רשמיים של מדינת ישראל, בכך שביצע את הפעולות הבאות: הפיק את צו הירושה של המנוח, זייף אותו בכך שמחק את פרטי הילדים והותיר את המתלוננת כיורשת יחידה; שינה את שם הרשם החתום על הצו; הפיק ממאגר ממוחשב את תעודת הזהות של המתלוננת וזייף אותה בכך ששינה את שם אמה, את תאריך הנפקת התעודה ושם נעוריה; הפיק ממאגר ממוחשב את תעודת הפטירה של המנוח וזייף אותה בכך ששינה בה פרטים שונים; הפיק שלא כדין טופס בקשה למשיכת כספים מקופת גמל וזייף אותה בכך שזייף את חתימת המתלוננת, מילא פרטים שונים שגויים כגון מספר טלפון שלא שייך לה, כתובת השייכת לנאשם ואת פרטי חשבון הבנק של הנאשם.

במועד סמוך ליום 7.3.2013, שלח מרציאנו לחברת מנורה את המסמך המזויף של בקשת משיכת הכספים, הנחזה להיות חתום על ידי המתלוננת ואת שאר המסמכים המזויפים, על מנת שתעביר את הכספים במרמה לחשבון הנאשם. ביום 14.3.2013, לאחר שקיבלה את המסמכים המזויפים, העבירה חברת מנורה את יתרת כספי קופת הגמל של המנוח, בסך 1,395,407 ₪, לחשבון הבנק, בסברה בטעות שאלה מועברים לחשבון המתלוננת. בסמוך, בין התאריכים 17.3.2013 ועד 17.5.2013, ניכה הנאשם המחאות מחשבון הבנק אצל נותני שירותי מטבע שונים (להלן: "נותני שירותי מטבע" או "צ'ינג") , שפרטיהם מפורטים בכתב האישום, וקיבל מזומן בסך כולל של כ- 952,600 ₪.

ב. האישום השני (להלן: "האישום השני"), מייחס לנאשם את העבירות הבאות:

במזיד, בכוונה להתחמק ממס, השמיט מתוך דו"ח שנערך על פי הפקודה הכנסה שיש לכללה בדו"ח - לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), תשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה"); במזיד, בכוונה להתחמק ממס הכין פנקסי חשבונות כוזבים - לפי סעיף 220(3) לפקודה (מדובר בטעות, שכן המלל שנכתב לצד הוראת החיקוק, הוא של סעיף 220(4) לפקודה).

בהתאם לעובדות האישום השני, המתבססות אף על עובדות האישום הראשון, לאחר העברת כספי המרמה לחשבון הבנק, משך הנאשם המחאות מחשבון החברה וניכה אותן אצל נותני שירותי מטבע, בהתאם לפירוט המופיע באישום השני, בסך כולל של 952,601 ₪. בגין הכנסה זו היה חייב הנאשם בהגשת דו"ח לפקיד השומה, אך השמיט זאת מדו"ח לשנת 2013 אותו הגיש לפקיד השומה, ולא שילם את מס ההכנסה הנדרש, משך את ההמחאות לפקודת אחרים על מנת להסתיר את זהותו כמקבל הכסף. בנוסף, רשם הנאשם בספרי החברה בכזב כי ארבע מההמחאות בהיקף כספי של 134,000 ₪ נמסרו כתשלום לספקים ובכך הגדיל את הוצאות החברה.

התנהלות המשפט

2. הנאשם כפר במיוחס לו, וטען כי לא היתה לו כל היכרות עם מרציאנו. בנוסף, אישר הנאשם כי קיבל לחשבון הבנק את הכסף המיוחס בכתב האישום, אך טען כי בהתאם לידיעתו בעת הרלוונטית, מדובר היה בכסף שהועבר לחשבון כדין, ואף מסר מסמכים ובהם פרטי תעודת זהות של ג'מאל יוסף, האדם אשר אמור היה להעביר לו כסף זה, אך המשטרה לא פעלה לאיתורו.

לפיכך, נשמעו הוכחות.

במסגרת פרשת התביעה, נשמעו עדויות העדים הבאים: עובדי סניף הבנק הבינלאומי הראשון בחולון - רונית משה וטמיר נוי; חוקר חברת החקירות הפרטית ויצמן-יער - אריה אזובי; עובד בית עסק להמרת כספים - מיכאל אסידו; עורך הדין שחתימתו זויפה - עו"ד עופר רון; חוקרי משטרה - אבי אלפסי, חנ ג'די ויוסי לוי; בעלת הקרקע לגביה טען הנאשם שקשר הסכם בניה - רחל ליאני; בעלי עסקים שהעידו על חשבוניות עסקיהם שזויפו - בימנין חכם פור ואירנה לדנובסקי; עובד חברת מנורה - חיים שורק; יועץ מס - חיים מזרחי; חוקרת יחידת יהלום ברשות המיסים - ליהי חדד; עורכת חוות דעת זיהוי קול - שרונה כהן; הנאשם הנוסף - מרציאנו. בנוסף, הוגשו בהסכמה מוצגים ובהם מסמכים שונים, מזכרים, דו"חות פעולה, חוות דעת זיהוי קול ועדויות.

במסגרת פרשת ההגנה, הוגשו מספר מסמכים, חוות דעת לגבי קלטת המתעדת שיחה, וכן נשמעו עדויות העדים הבאים: הנאשם; יזם שהעיד על קשרים עסקיים עם הנאשם - עמי גבעתי; בן דודו של מרציאנו, לגביו העיד מרציאנו במשטרה כי היה שותף לעבירה - אופיר נוי; עורך חוות דעת לגבי קלטת המתעדת שיחה - תומר זרובבל.

טיעוני הצדדים

3. המאשימה טענה בסיכומיה, כי נקודת המוצא בתיק זה היא הכספים אשר הוצאו במרמה מחברת מנורה ונמצאו בחשבון הבנק של הנאשם, כאשר נסיון החיים והשכל הישר מובילים למסקנה שהדבר נעשה בידיעתו. המאשימה פירטה בסיכומיה, נתונים שונים המחזקים את המסקנה המתחייבת בדבר פעילות הנאשם להוצאת הכספים, כגון פרטים שהופיעו בבקשת משיכת הכספים, וזיהוי הנאשם את קולו בקלטת המתעדת שיחת שימור לקוחות עם חברת מנורה. המאשימה טענה, כי יש להעדיף את הודעתו המפורטת של מרציאנו במשטרה על פני עדותו הלא הגיונית בבית המשפט, הודעה המחזקת את המיוחס לנאשם.

לגבי גרסת הנאשם ביחס לקבלת הכסף, טענה המאשימה כי מדובר בגרסה לא הגיונית, הנסתרת בראיות רבות, ואין לתת לה משקל. בסוגיה זו, הפנתה המאשימה לגרסאות מתפתחות ומשתנות של הנאשם בנושאים שונים, כגון פריטת הצ'קים, אופן השבת הכסף, פרטיו החסרים של ג'מאל יוסף, ועוד.

המאשימה טענה כי ראיות אלה מגבשות את יסודות העבירות המיוחסות לנאשם באישום הראשון, לכל הפחות כשותף לדבר עבירה.

4. לגבי האישום השני, המוסיף על הראיות המתייחסות לאישום הראשון, טענה המאשימה כי פדיון המחאות על ידי הנאשם אצל נותני שירותי מטבע, יצר אירוע מס עליו לא דיווח הנאשם לרשויות. בנוסף, טענה כי הנאשם רשם 4 מההמחאות כהוצאה של החברה ובכך הגדיל את הוצאותיה, על אף שציין כי מדובר היה בהחזר לג'מאל יוסף. המאשימה הפנתה בעיקר לעדותו של חיים מזרחי, אשר הגיש בשם הנאשם את דו"ח הכנסותיו לשלטונות המס, העיד לגבי 4 ההמחאות שנכתבו על שם ספקים שונים ודווחו כהוצאות, וכן העיד על חוסר שיתוף פעולה מצד הנאשם בהעברת חומרי הנהלת חשבונות.

5. ב"כ הנאשם טענו בסיכומיהם, כי אין כל הגיון בכך שהנאשם יבצע את העבירות המיוחסות לו, זאת כאשר מדובר בקבלן אשר מחזור עסקיו היה מיליוני שקלים. הנאשם נפל קורבן למעשה תרמית, בשל העובדה שחשבון הבנק שלו "גלגל" סכומים נכבדים, באופן שלא היה אמור להעלות חשד בעת העברת הכספים ופדיונם. ביחס לאי דיוקים בעדות הנאשם, טענו כי יש להתחשב בחלוק הזמן מעת האירועים, וכן במורכבות הקיימת בחייו האישיים של הנאשם, לרבות רקע נפשי ונטילת תרופות המשפיעות עליו. לצד זאת, מהות גרסתו של הנאשם לא השתנתה, ותיארה התנהלות הנובעת מטעמים עסקיים.

ב"כ הנאשם התייחסו בסיכומיהם לעדויות העדים השונים, מהן ביקשו להסיק כי המשטרה התרשלה בכך שלא פעלה על מנת לאתר את ג'מאל יוסף, איתו טען הנאשם כי התקשר בחוזה, סבר שהכספים הועברו על ידו לחשבון הבנק, ואילו השיב הנאשם את הכספים אותם פדה אצל נותני שירותי מטבע. מחדלים נוספים יוחסו על ידי ב"כ הנאשם לכך שהמשטרה לא חקרה את אנשי הבנק, שהתרשלו בתפקידם, וכן לא ביצעה חקירה מעמיקה לגבי אופיר נוי. עוד טענו, כי חוקר חברת החקירות הפרטית, התרשל בדרך חקירתו את המקרה, והבנק התרשל בכך שקיבל את סכום הכסף לחשבון הבנק. לגבי עדותו של מרציאנו, טענו ב"כ הנאשם כי יש להסיק מהודעתו במשטרה, שהוא זה אשר ביצע את פעולות הזיוף השונות, אמור היה לקבל תגמול כספי על פעולתו, פירט את שמו של אופיר נוי כאדם שהנחה אותו, אך נמנע מלציין את שמו של הנאשם. בנוסף, לא נמצא כל קשר בינו לבין הנאשם. לגבי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בפעולה משותפת עם הנאשם, טענו כי מרציאנו הכחיש זאת בעדותו וטען כי בית המשפט הזהיר אותו שהסדר הטיעון יבוטל ככל שלא יודה בכתב האישום המתוקן, ככתבו וכלשונו.

ב"כ הנאשם ביקשו שלא לתת משקל לקלטת המתעדת את השיחה של איש שימור הלקוחות בחברת מנורה, קלטת אשר בהתאם לעדות עד ההגנה זרובבל, בוצעו בה פעולות עריכה, מקורה אינו ידוע ולא ניתן לקבוע מיהם הדוברים באותה שיחה.

ב"כ הנאשם טענו בסיכומיהם כנגד הוראות החיקוק שיוחסו לנאשם: לגבי עבירת קשירת הקשר לביצוע פשע, טענו כי לא הוכח כל קשר בינו לבין מרציאנו, ביחס אליו הופלה הנאשם, כאשר כתב האישום המתוקן בו הודה מרציאנו לא כלל עבירת קשירת קשר; לגבי עבירת ההתחזות לאחר, נטען כי בהיעדר ראיות לאותנטיות הקלטת המתעדת את השיחה עם איש שימור הלקוחות, אין ראיות לביצוע עבירה זו; אשר לעבירת השימוש במסמך מזויף, נטען כי הוכח שהמזייף הוא מרציאנו ולא הנאשם; באופן דומה, לגבי עבירת המרמה והפרת אמונים בתאגיד, טענו ב"כ הנאשם שבעל התפקיד הוא מרציאנו ולא הנאשם, ולפיכך, מאחר והמאשימה לא יחסה לנאשם ביצוע עבירה זו בצוותא, לא ניתן להרשיעו בכך כעת; בסוגיית עבירת קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עתרו ב"כ הנאשם לאמץ את גרסת הנאשם לגבי מעשה התרמית שבוצע כנגדו, והיותו קורבן לפעולת מרמה מתוככמת.

6. לגבי האישום השני, טענו ב"כ הנאשם כי הכנת פנקסי החשבונות המיוחסת לנאשם, לא בוצעה על ידו אלא על ידי עד התביעה חיים מזרחי (להלן: "יועץ המס"). ביחס לעבירת ההשתמטות ממס, הדורשת כוונה להשגת השתמטות, נטען כי הכספים הושבו לחברת מנורה באותה שנת מס, ולפיכך הדבר אינו יכול להיחשב כמקור הכנסה החייבת במס, זאת כאשר ניתן לקזז כספי השבה מכספי גניבה. בנוסף, יועץ המס העיד כי לא הושמטה הכנסה מהדו"ח שהגיש, ואף חוקרת רשות המיסים ליהי חדד העידה כך, והוסיפה כי ככל שקיימת הכנסה בלתי מדווחת - יש לייחס את חוסר הדיווח לחברת "XXXXXXXXX" אחזקות". ביחס לעבירת הכנת פנקסים כוזבים, טענו ב"כ הנאשם כי לא הוכח שלנאשם הייתה כוונה להשתמט מתשלום מס וכן שפעל לזיוף הפנקסים. היחידה החוקרת לא ביצעה חקירה אמיתית לגבי 4 ההמחאות שנטען כי קוזזו מההוצאות, ואף יועץ המס העיד לגבי אחת מהן שזו כלל לא עברה להוצאות. בנוסף, העיד יועץ המס כי התנהלות הנהלת החשבונות מול הנאשם נעשתה באמצעות עובדת משרדו בשם קרן, אשר כלל לא נחקרה, כך שעדותו מבוססת על סברה בלבד. מדובר באחד ממחדלי החקירה, אשר לא חתרה להגיע לחקר האמת, נתונים המהווים הגנה מן הצדק.

דין והכרעה

(א) האישום הראשון

תשתית עובדתית

7. אין מחלוקת בין הצדדים לגבי הדרך בה עברו הכספים מקופת המנוח בחברת מנורה, אל חשבון הבנק, זאת לאחר שנעשה שימוש במסמכים מזויפים כמפורט בעובדות כתב האישום. הצדדים אף הסכימו, כי הנאשם משך סכומים ניכרים מתוך הסכום שהועבר לחשבון הבנק, בדרך של משיכת המחאות מחשבון הבנק, ברובן על שמו של ג'מאל יוסף, אותן ניכה הנאשם בעצמו אצל נותני שירותי מטבע, כמפורט בעובדות כתב האישום ובנספח א' לו.

זהו המסד העובדתי של כתב האישום, על בסיסו יש לבחון את הראיות הנוספות שהוצגו במהלך הדיונים, את השפעתן על פירוש העובדות המוסכמות, ובהתאם - את המסקנות שיש להסיק. לפיכך, אתייחס תחילה לעובדות המוסכמות, לטיעוני הצדדים ולפרשנות שניתנה להן על ידם.

כאמור לעיל, בעוד המאשימה רואה בקבלת הכספים בחשבון הבנק ובמשיכתם בניכוי המחאות במזומן על ידי הנאשם, מכלול של התנהלותו העבריינית, ב"כ הנאשם טענו כי יש לקבל את גרסתו לפיה מדובר בהתנהלות עסקית גרידא. הנאשם העיד, כי פנה אליו אדם בשם ג'מאל יוסף (להלן: "ג'מאל"), על מנת שהחברה תבנה בנין במגרש בטבריה. לאחר ניהול משא ומתן, נכרת חוזה בין השניים, ובהתאם למוסכם בו הועברו לחשבון הבנק סך של 1.37 מיליון ₪, כשהנאשם טען שסבר כי מדובר בחלק מהתשלום שהיה על ג'מאל לבצע. הנאשם הסביר, כי שאל את ג'מאל מדוע הסכום הועבר מחברת מנורה, ונענה שמדובר בפדיון של קרן פנסיה של ג'מאל (עמ' 119 ש- 1-2 לפרוט'). לנוכח הסכמת הצדדים לגבי פעולות הזיוף והמרמה שנעשו על מנת להעביר את סכום הכסף לחשבון הבנק, באופן המפורט בכתב האישום, תוך טענת ב"כ הנאשם כי כל הפעולות בוצעו על ידי מרציאנו, אין מקום להרחיב בסוגיה זו.

לפיכך, אפנה בתמצית בלבד לראיות המוסכמות שהוגשו לגבי הזיוף והמרמה (ת/1-6, ת/11, ת/15, ת/17-21, ת/25-27), וכן לעדויות הבאות, המבססות את אופן העברת סכום הכסף לחשבון הבנק, בהתאם למפורט בכתב האישום: עדותו של מרציאנו (עמ' 40-51 לפרוט'), לרבות הודעתו במשטרה (ת/33); עדות עובדי הבנק - רונית משה וטמיר נוי (עמ' 8-16 לפרוט'); עדות החוקר הפרטי אריה אזוב (עמ' 17-29 לפרוט'); עדותה של רחל ליאני (עמ' 68-70 לפרוט'); עדותו של חיים שורק, נציג שימור לקוחות בחברת מנורה (עמ' 80-84 לפרוט'); עדותו של עו"ד עופר חן (עמ' 35-39 לפרוט'). יש לציין, כי הראיות שהוגשו מצביעות על העברת סכום של 1,371,892.94 ₪ ולא כפי שצוין בכתב האישום (ת/17, ופרט חשבון בנק הנספח לת/54).

בהתאם לגרסת הנאשם, שלושה ימים לאחר העברת הכסף לחשבון הבנק, הודיע לו ג'מאל כי העסקה מבוטלת בשל "בעיות עם שותפים" (עמ' 119 ש- 10 לפרוט'). לפיכך, סוכם כי הסכום יוחזר בחלוקה לסכום של 400,000 ₪ במזומן, והיתרה בכפולות של 50,000 ₪. לטענת הנאשם, ג'מאל קיבל ממנו המחאות, שחלקן נפרטו בבנק פלשתינאי ואילו היתר נפרטו בצ'ינג' על ידי הנאשם, אשר ביצע פעולות אלה ביחד עם ג'מאל (עמ' 119 ש- 19-21 לפרוט'). הנאשם בעצמו, צירף לתלונה שמסר ביום 18.6.13, עותקים של המחאות אותן משך, לדבריו, על שמו של ג'מאל: המחאה אחת בסך 400,000 ₪ ו-10 המחאות בסך 50,000 ₪ כל אחת (ת/54), והעיד כי המחאות נפרטו מחשבון הבנק, חלקן בדרך של פריטה בצ'ינג' וחלקן בדרך של הפקדה בבנק ביהודה ושומרון שנעשתה על ידי ג'מאל. הסכומים שפורטו בנספח א' לכתב האישום, אכן נוכו מחשבון הבנק, כפי שניתן ללמוד מפלט החשבון (ת/42). בנוסף, נתפסו מרבית המחאות המקוריות המפורטות בנספח א' וכן שתי המחאות בסך 50,000 ₪ אשר נפרטו ב- ARABISLAMIC BANK (ת/39). יש לציין, כי ניתן לראות ששתי המחאות אלה, אשר לא פורטו בנספח א' כמחאות שנוכו אצל נותני שירותי מטבע, אכן צוינו בחשבון הבנק כמחאות שנפרטו (ת/42). בנוסף, עובדות אלה נסמכות על קבלות ניכיון המחאות, שניתנו על ידי נותני שירותי המטבע (ת/12-14, ת/44, נספח 30 לת/67).

יש לציין, כי לגבי שתי המחאות שפורטו בנספח א', נפלה טעות: המחאה בסך 35,000 ₪ נמשכה על שמו של יוסף דן חיים ולא על שמו של ג'מאל, כפי שנכתב בטעות, והמחאה בסך 31,000 ₪ נמשכה על שמה של אילנה חנין עילאי השקעות (העסק בו פרט הנאשם את המחאות), ולא על שם ג'מאל כפי שנכתב בטעות (ראו ת/38).

8. עובדות אלה - העברת סך 1,371,892 ₪ לחשבון הבנק של חברת הנאשם, בדרך המפורטת בכתב האישום, של מרמה מתוכננת, זיוף ושימוש באמצעים שונים ובהם טופס בקשה להעברת הכספים ישירות אל חשבון בנק זה - מעלות חשדות כבדים כנגד הנאשם. אין זה סביר והגיוני, ואין הדבר עומד במבחן נסיון החיים והשכל הישר, כי סכום כסף כה משמעותי, אשר הועבר תוך תחכום וטרחה רבה של זיוף ומרמה, יעבור לחזקתו של הנאשם ולשליטתו הבלעדית, בלא שהדבר בוצע בשיתוף עימו.

חשדות אלה מתחזקים, לנוכח העובדה שבסמוך לקבלת הכספים בחשבון הבנק ביום חמישי, 14.3.13, החל הנאשם למשוך סכומי כסף משמעותיים מחשבון זה, החל מיום ראשון, 17.3.13, בדרך עיקרית של ניכיון המחאות, אותן רשם על שמו של אחר וניכה בעצמו אצל נותני שירותי מטבע. פעולה זו של הנאשם, בסמוך להעברת הכסף לחשבונו, בדרך בה קיבל לידי מאות אלפי שקלים במזומן, מחדדת את המסקנה שהנאשם נטל את כספי המתלוננת, שלא בהסכמתה, בדרך של מרמה.

תמונה ראייתית המתרכזת בתשתית עובדתית זו בלבד, מבססת ראיות נסיבתיות, המובילות למסקנה הגיונית מתבקשת של שותפות הנאשם בביצוע העבירות. יחד עם זאת, תמונת הראיות שנפרסה במהלך הדיונים, היא רחבה יותר ובעלת משמעויות. בחינת מכלול הראיות, מחזקת, מבצרת ומבססת, את המסקנה היחידה האפשרית העולה מהראיות הנסיבתיות, ולפיה הנאשם נטל חלק פעיל במסכת המרמה שפורטה בכתב האישום.

9. הנאשם מסר, כאמור לעיל, הסבר לגבי קבלת הכסף בחשבון הבנק וביחס לאופן פעולתו לאחר מכן. בחינת הסבר זה לפרטיו, תוך מתן תשומת לב לגרסאותיו השונות של הנאשם, אינו מבסס ספק סביר כי קיימת אפשרות שהסבר זה אכן משקף את שהתרחש, כפי שיפורט בהמשך. זאת ועוד: בחינת הדברים מחזקת ומאששת את המסקנה לגבי שותפות הנאשם בביצוע העבירות הפליליות, וכן מבססת אי אמון מוחלט בנאשם ובהסבריו השונים והמשתנים, עד כדי קביעה ברורה כי הנאשם שיקר, באופן המחזק את הראיות הנסיבתיות כנגדו ואת המסקנה היחידה הנובעת מהן.

לפיכך, אפרט להלן את חלקי האירוע ושלביו, תוך התייחסות לראיות השונות, לגרסאותיו של הנאשם, וניתוח העולה מהן.

כרקע, יש להתייחס לאופי ההיכרות בין הנאשם לג'מאל כשטחית ביותר, כפי שהעיד הנאשם: בעת שנמצא בשטח בו אמור היה לבנות בטבריה, ניגש אליו ג'מאל והציג את עצמו כקבלן האמור לבנות בעסקת קומבינציה במגרש סמוך (ת/ש- 9, 8-9, עמ' 226 ש- 20-17 לפרוט'). הנאשם טען שקיבל מידי ג'מאל תכניות ואישורים, והעביר לו הצעת מחיר לבניית שלד באותו מגרש (להלן: "ההסכם"). הנאשם מעולם לא היה במשרדו של ג'מאל, אשר הגיע לחתום על ההסכם בין השניים במשרדו של הנאשם. מדובר בהיכרות לא מעמיקה וקצרת מועד, כפי שיפורט בהמשך.

הסכם העבודה

10. ההסכם לו טען הנאשם, הועבר על ידי בא כוחו בהתנהלותו אל מול הבנק, והוגש במהלך הדיונים (ת/ש- 7). הסכם זה לא פירט את אופי הפרויקט אותו אמור הנאשם לבצע כביכול, אלא הסתפק בציון כי **"הקבלן יבצע את עבודות השלד לפי הוראות המזמין, המהנדס, המפקח והרשויות"** (ת/ש- 7 סעיף 1 להסכם). בהיעדר נקודת מוצא במסמך כתוב, מסר הנאשם גרסאות שונות לגבי העבודה אותה נדרש כביכול לבצע: בהודעתו תחת אזהרה, ציין שמדובר בתכנית **"לבנות 11 יחידות דיור"** (ת/ש- 9), ובהודעה מאוחרת יותר טען ש**"העבודה היתה אמורה להתבצע בהיקף של 6 מיליון שזה בניית 12 יחידות דיור עד מפתח. ניהלנו משא ומתן ועשינו הסכם לביצוע הפרויקט, במסגרת ההסכם הוא הבטיח לי שיעביר לי בערך 20% מההסכם ולאחר מספר שבועות הועברו לחשבון החברה 1,370,000 ₪"** (ת/ש- 67, 114-112, ההדגשה אינה במקור). בנוסף למספר הדירות שהשתנה בין שתי הגרסאות, בהודעתו שניתנה כשנתיים לאחר האירוע, ת/ש- 67, שינה הנאשם את סכום התמורה אותה היה אמור לקבל וכן "התאים" את אחוז התשלום הראשון מתוך התמורה הכוללת, לסכום שהועבר לחשבון הבנק: בעוד בהודעתו הראשונה, דייק הנאשם לגבי תמורה כוללת של מיליון דולר וכן תשלום ראשון בגובה 30% (ת/ש- 9, 14-16), כפי שהופיע בהסכם, ערכים אלה השתנו לסך של שישה מיליון ₪

ותשלום ראשון בגובה 20%, אשר יתאים, פחות או יותר, לסכום שהועבר לחשבון הבנק. בבית המשפט שב הנאשם לגרסה לפיה אמור היה לבנות 11 יחידות דיור (עמ' 118 ש- 8 לפרוט'). הנאשם ניסה להסביר סתירות אלה, בהבדל שבין בנית שלד בלבד, לבניה "עד מפתח" או "עבודות גמר" (עמ' 199 ש- 9 לפרוט'), ואולם עיון בת/67 מעלה כי הנאשם התייחס באותה הודעה לפרויקט ספציפי זה, לעבודה אותה אמור היה לבצע, כאל בניית 12 יחידות דיור "עד מפתח", תשלום של 6 מיליון ₪ וקבלת 20% מכך כתשלום ראשון. הנאשם לא סייג ולא רמז, כי מדובר באופציות שונות, וכן כי קיימת אופציה של בנית שלד עבור 11 יחידות בתמורה שונה, ובתשלום ראשון של 30%. זהו ההסכם אותו פירט כשנשאל בחקירה זו לגבי היכרותו עם ג'מאל. הנאשם מסר בבית המשפט גרסה משוללת כל בסיס, לפיה **"כנראה נשאל"** לגבי 12 יחידות דיור, וכן בדבר בקשה ליחידה נוספת אותה הגיש ג'מאל, זאת על אף שגרסתו זו ניתנה במענה לשאלה הכללית: **"מה ההיכרות שלך עם ג'מאל יוסף?"** (ת/67 ש- 108). בנוסף, לא ברור מנין המידע המצוי בידי הנאשם לגבי בקשת ג'מאל ליחידה נוספת, על אף שטען כי הקשר איתו נותק, וההסכם ציין 11 יחידות בלבד.

התנהלות זו של הנאשם, מצביעה על התאמת העובדות על ידו, ככל הניתן, כך שיתאמו את הסכום שהועבר לחשבון הבנק, גם אם ה"עובדות" השתנו מחקירה לחקירה.

11. על מנת לבסס את הרקע שהביא אותו לחתום על ההסכם, פירט הנאשם כי היה עם ג'מאל במגרש **"המגרש היה ריק כמו שלי"** (ת/9 ש-10). בבית המשפט, לאחר שנחשף לחומר החקירה לפיו במגרש המדובר, הריק לכאורה, עמד ביתה של רחל ליאני, ציין הנאשם כי ראה את המגרש לפני החתימה על ההסכם, ובמגרש **"בית קרקע מיועד להריסה סמוך למגרש שלי. אי אפשר לפספס אותו"** (עמ' 137 ש- 32 לפרוט'). כשעומת עם סתירה זו בבית המשפט, והופנה לאמירתו בחקירה תחת אזהרה, הסביר הנאשם כי **"מגרש ריק שלי התכוונתי. שלי מגרש ריק. שם היה מבנה"** (עמ' 138 ש- 18 לפרוט'). הנאשם לא מסר כל הסבר לצירוף המילים **"ריק כמו שלי"** (ההדגשה אינה במקור).

נתונים נוספים שאמורים היו לבסס את טיעון הנאשם לגבי חתימה על ההסכם עם ג'מאל, הם אישורים אשר ניתנו לשם ביצוע העבודה. אותם אישורי רשויות, ניתנו, כביכול, בטרם בוטל ההסכם, והיו בידי הנאשם, לרבות מספר אישור הבניה (עמ' 189 ש- 24 - עמ' 190 ש- 2 לפרוט'). אין ספק כי הצגת אישור כלשהו מהרשויות, לגבי ביצוע העבודה שפורטה בהסכם, יכול היה לסייע בידי הנאשם לבסס את טיעונו כי חתם את הסכם העבודה עם ג'מאל, ובנוסף ניתן להעריך כי היה באישורים אלה כדי לסייע בגילוי זהותו של ג'מאל. הנאשם טען כי מסמכים אלה אינם נמצאים היום, לאחר שנשרפו בעת שהיו ברכבו שעלה באש, **"נדלק לבד בעצמו"** (עמ' 190 ש- 10-5, עמ' 191 לפרוט'), אך הוסיף כי מסר את כל המסמכים לחוקרת המשטרה בעת שמסר תלונה כנגד ג'מאל. לאחר שהוצגה לנאשם תלונתו במשטרה (ת/54), אשר הוגשה בהסכמה בבית המשפט בעת עדות גובת התלונה חנ ג די, לרבות המסמכים שצירף הנאשם לאותה תלונה ובהם לא נמצאו כל אישורי בניה, טען לפתע הנאשם כי אין מדובר בתלונתו, אלא התלונה הוגשה בפני חוקרת משטרה אחרת בשם יונה (עמ' 192 ש-2 לפרוט'). על אף שאלות חוזרות, לא ענה הנאשם כיצד בירר במשטרה את שמה של גובת תלונתו "יונה", כפי שטען, ואף אמר שאינו יודע האם התקשר על מנת לברר זאת (עמ' 192 ש- 21 - עמ' 193 ש- 11 לפרוט'). בהמשך, טען לפתע כי לאחר עדותה של השוטרת גלעדי בבית המשפט, ניגש לתחנת משטרה

שם נאמר לו ששם גובת תלונתו הוא יונה ברנץ (עמ' 197 ש- 13-7 לפרוט'). לא נעשה כל נסיון מצד הנאשם לאתר או להזמין את אותה שוטרת, ככל שאכן קיימת. הנאשם עמד על דעתו, כי השוטרת חנן ג' די, אשר העידה בבית המשפט, ותלונתו בפניה הוגשה בהסכמת ב"כ הנאשם לגבי עצם הגשתה על ידו לאותה שוטרת - אינה גובת תלונתו: **"האישה הזו לא קיבלה ממני, בוודאות"** (עמ' 192 ש- 17 לפרוט'). לאחר שעומת שוב עם תלונתו (ת/54), טען הנאשם שאין מדובר בתלונה אלא בחקירה באזהרה, זאת על אף שכלל לא הוזנה באותה הודעה, וכן ניתן ללמוד מנוסח המסמך כי מדובר בתלונה, אליה צירף מסמכים שונים (עמ' 195 ש- 32-25 לפרוט').

לא ניתן לקבל גרסה בלתי סבירה זו, הנוגדת את תוכן המסמך, את עדות השוטרת גלעדי, את אי חקירתה לגבי טענותיו המאוחרות של הנאשם, את הסכמת ב"כ הנאשם כי מדובר בתלונת הנאשם, וכן את חוסר ההגיון של טענה זו, כפי שברור מהדברים שלעיל. גרסה זו החלה בנסיון לבסס את קיומו של ההסכם בקיומם של אישורים, האמורים להינתן על מנת לבצע בניה; המשיכה במענה סביר והגיוני כי אותם אישורים, שנשרפו בשלב מאוחר בדליקה מסתורית ברכבו של הנאשם, נמסרו על ידו בעת מסירת התלונה במשטרה; ולאחר שנוכח לדעת שאישורים אלה אינם קיימים בתלונה שמסר - פיתח הנאשם גרסה משוללת כל סבירות, הגיון או בסיס עובדתי, לגבי מסירת תלונה בפני שוטרת אחרת. התנהלות זו, אך מחזקת את חוסר האמון בנאשם.

12. הנאשם מסר גרסאות שונות, גם ביחס לאופי המשא ומתן בינו לבין ג'מאל: תחילה, סמוך לחתימת ההסכם ציין ש"קיבלתי ממנו תוכניות ולמדתי אותן. ניהלנו מו"מ בטלפון ואז הגענו למחיר..." (ת/54 ש- 6-7); בהמשך, ציין שהכיר את ג'מאל בטבריה, אכל איתו צהריים בכפר תבור פעם אחת, והסתובב איתו לראות **"בניות שהוא בונה בטבריה"** (ת/9 ש- 80-77); לבסוף, בבית המשפט, פירט מפגשים נוספים עם ג'מאל, באתר הבניה וכן **"בעיריה. כמה פעמים. היינו גם יחד בכיבוי אש"** (עמ' 138 ש- 24 לפרוט'). עוד ניתן להסיק מעדות הנאשם בבית המשפט, כי ניהל משא ומתן עם ג'מאל במשרדו ולא רק באמצעות הטלפון, זאת כשהתייחס לכך שג'מאל היה מגיע למשרדו לבדו, או עם שניים או עם שלושה אנשים (עמ' 138 ש- 29 - עמ' 139 ש- 12 לפרוט').

13. באופן דומה, הנאשם התקשה לשמור על גרסה אחת לגבי מעמד החתימה על ההסכם: תחילה, תיאר הנאשם את החתימה על ההסכם במשרדו, בפגישה **"שבה היו נוכחים אני והוא ועוד בנאדם מטעמו"** (ת/9 ש- 13). בבית המשפט, תיאר הנאשם את מעמד חתימת ההסכם באופן שונה, והתייחס לכך שהנאשם הגיע עם אנשים נוספים שלא נכנסו למשרד: **"הוא בא עם אנשים אבל הם היו באוטו, גם כשישבתי מול יזמים אחרים בדרך כלל בעסקאות אני יושב איתם לבד"** (עמ' 140 ש- 11-10 לפרוט'). כשעומת עם סתירה זו, התייחס הנאשם לאמירתו בחקירה במשטרה לגבי האדם הנוסף מטעמו של ג'מאל, כי **"יכול להיות שהוא היה במשרד וישב בחדר המתנה אבל הוא לא נכנס לחדר שלי"** (עמ' 140 ש- 23 לפרוט'). דברים אלה אינם מתיישבים עם תיאור הישיבה שמסר הנאשם בחקירתו במשטרה (ת/9), וכן עם התיאור שמסר בבית המשפט אך דקות קודם לכן, לפיו הנאשם הגיע עם "אנשים" אשר נשארו ברכב. סתירות אלה מוסיפות על התהיות בדבר עצם קיום הפגישה והחתימה על ההסכם.

14. במהלך פרשת ההגנה, הציג הנאשם שני הסכמים (נ/5, נ/7) וטיוטת הסכם (נ/7א'), שנערכו בינו לבין אנשים שונים בעסקאות אחרות (להלן: "המסמכים"). בחינת מסמכים אלה למול ההסכם, מעלה מספר הבדלים משמעותיים: בעוד שבמסמכים מופיעה כתובת הצד השני להסכם, בהסכם לא מופיעה כתובת המדויקת של ג'מאל; בעוד שבמסמכים מפורט בתחילת כל מסמך מעמד הצד השני ביחס למקרקעין הרלוונטיים, ההסכם לא מפרט דבר כלשהו לגבי הצד השני, ג'מאל, מעמדו ביחס למקרקעין, זיקתו או אף קשר כלשהו למקום בו הנאשם אמור היה לבצע בניה; בשונה מהמסמכים, המפרטים באופן נרחב את סוגית תנאי הפרת החוזה, ערבויות שונות, בטחונות ופיצוי, ההסכם מתעלם לחלוטין מנושאים אלה, ואף נמנע מציון מען המצאת הודעות (דוגמת סעיף 53 בנ/7א'). איני מקבל את דברי הנאשם בבית המשפט, כי הוא יודע שבחוזים יש סעיפי ביטול וקנסות, שאינם מופיעים בהסכם, אבל **"היום כבר בחוזים שלי יש"** (עמ' 158 ש-5 לפרוט', ההדגשה אינה במקור): נ/5, נחתם ביום 13.9.12, מספר חודשים לפני החתימה על ההסכם, ונ/7 נחתם על ידי הנאשם ביום 11.2.13, כשבועיים לפני חתימתו על ההסכם. הנאשם הוכיח במסמכים שהגיש, כי נהג להגדיר סעיפי הפרת חוזה ופיצויים, בטרם נקשר בהסכם עם ג'מאל, אך באופן לא ברור ובלתי הגיוני, נמנע מלעשות כן בהסכם, על אף היכרותו השטחית ביותר עם ג'מאל.

למעשה, די בעיון במסמכים לעומת ההסכם, על מנת ללמוד מהו האופן בו הנאשם נהג לנסח הסכמים, ולהגיע למסקנה בדבר השוני המהותי ביניהם. מעבר לשוני הבלתי מוסבר, וההימנעות מהגדרת הפרת ההסכם ופיצוי, יש לתת דגש על היעדרו של כל פרט מזהה של ג'מאל, כתובתו, מקצועו, תפקידו או זיקתו להסכם, למעט מספר תעודת זהות, פרטים שיהיה בהם להעיד כי אכן מדובר באדם שנקשר בהסכם עם הנאשם. הפרטים עליהם הקפיד הנאשם בכתיבת ההסכם, הם התמורה ותנאי התשלום, באופן שיתאים לסכום שהועבר לחשבון הבנק, זאת על אף שבמסמכים פרטים אלה לא נכללו בגוף ההסכם אלא בנספחים.

העברת הכסף לחשבון הבנק

15. הנאשם מסר בתלונתו, כי ג'מאל אמר לו במעמד החתימה על ההסכם, שיבצע את העברת הכסף **"כשיקבל כסף מביטוח חיים שלו ואז הכסף יעבור אלי, באמת ביום חמישי ה 14.3.3 הוא התקשר אלי ואמר שאני אראה מחר את ההעברה בחשבון שלי, מדובר על כ 1.3 מיליון ₪"** (ת/54 ש-9-10). לעומת זאת, בחקירתו תחת אזהרה, העיד הנאשם כי כלל לא ידע מדוע הכסף שנכנס לחשבון הגיע מחברת מנורה, ושאל את ג'מאל **"מה זה ההעברה מחברת מנורה מבטחים והוא אמר לי שזה קרן הפנסיה שלו ואם אני לא יודע אז ניתן גם לקבל מהם הלוואות על חשבון הקרן פנסיה"** (ת/9 ש-24-25). לאחר גרסאות אלה, בחקירה נוספת ציין הנאשם כי ג'מאל אמר לו ש**"מנורה מבטחים זה גוף בנקאי וניתן לבצע פרעונות והלוואות כנגד תוכניות חסכון שיש לו"** (ת/67 ש-121). בבית המשפט, עמד הנאשם על כך שלא ידע כי הכסף אמור לעבור לחשבון מחברת מנורה, ורק לאחר שראה זאת פנה אל ג'מאל לברר (עמ' 145 ש-18-19, עמ' 146 ש-1, 22 לפרוט'). כך, לא ברור האם ג'מאל עדכן את הנאשם לפני העברת הכסף לחשבון כי יעבור מביטוח חיים שלו, או שעדכן אותו רק לאחר מכן, כי מדובר בהלוואה כנגד קרן פנסיה או כנגד תכנית חסכון. במענה לשאלה לגבי סתירה זו, השיב הנאשם: **"אני לא יודע, אין לי מושג"** (עמ' 14 ש-24 לפרוט').

קושי נוסף במתן אמון בנאשם ובגרסתו, נובע מכך שבמעמד הגשת התלונה על ידו, צירף קבלה אותה

ערך, לכאורה, עם קבלת הכסף בחשבון הבנק, ובה ציין שמדובר בכסף "ע"ח ביצוע עבודת בינוי ברח' ברנר בנוש 15036 חלקה 87" (ת/54 נספח ח.ג.7). בקבלה צוין כי הסכום הועבר ביום 14.3.13 והקבלה אף נחתמה ביום 14.3.13. בניגוד לכך, בתלונתו ציין הנאשם כי "ביום חמישי ה-14.3.13 הוא התקשר אליי ואמר שאני אראה מחר את ההעברה בחשבון שלי, מדובר על 1.3 מיליון ₪, באמת הסתכלתי למחרת בבוקר במחשב וראיתי שבוצעה העברה מחברת מנורה מבטחים..." (ת/54 ש-9-11). לא ברור כיצד הנאשם, איש עסקים, הוציא קבלה על הסכום המשמעותי שהועבר, יממה בטרם ראה שסכום זה אכן הועבר לחשבון הבנק.

16. הנאשם, אשר טען לקשר של חבורה מתוככמת לה נפל קורבן, סיפק הסבר כיצד פרטי חשבון הבנק הגיעו לידי אותה חבורת נוכלים: הנאשם ציין, כי אין לו קופה כלשהי בחברת מנורה מבטחים (עמ' 252 ש-24-31 לפרוט'). בנוסף, טען כי אין לו כל היכרות עם מרציאנו, הנאשם אשר ביצע את פעולות זיוף הבקשה בה נכתבו פרטי חשבון הבנק (עמ' 254 ש-15 לפרוט'). לפיכך, טען כי בעת חתימת ההסכם, נתן לג'מאל דף עם פרטי חשבון הבנק, על מנת שיבצע את העברת הכסף (ת/9 ש-17, עמ' 253 ש-17-30 לפרוט'). בבית המשפט הבהיר, לגבי האופן בו הגיעו פרטי חשבון הבנק לידי מרציאנו, כי "ג'מאל יוסף העביר לו את זה, מה זאת אומרת?" (עמ' 253 ש-21 לפרוט'). עיון בגרסאותיו השונות של הנאשם ובהסכם, מעלה כי ההסכם נחתם ביום 24.2.13, מעמד בו ג'מאל קיבל כביכול את פרטי חשבון הבנק על מנת להעביר את התשלום אליו. יחד עם זאת, עיון בבקשה למשיכת כספים (ת/4), מעלה כי זו נחתמה שלושה ימים קודם לכן, ביום 21.2.13, תוך שפרטי חשבון הבנק מפורטים בה. לא ברור כיצד העביר ג'מאל את פרטי חשבון הבנק לידיעת מרציאנו, שלושה ימים בטרם קיבל אותם מהנאשם.

זה המקום להתייחס לגרסת מרציאנו. הצדדים הסכימו, כי יש לאמץ את גרסתו במשטרה, שם כלל לא הזכיר את שמו של הנאשם, על אף שבאחת מגרסאותיו במשטרה ציין את שמו של בן דודו, אופיר נוי, כמעורב בעבירות (ראו סיכומי הצדדים). בעוד ב"כ הנאשם טענו כי מדובר בראיה לאי ידיעת הנאשם וחוסר מעורבותו, ב"כ המאשימה ביקשה לאמץ את הודעת מרציאנו במשטרה, אך הפנתה גם להודאתו בבית המשפט בכתב אישום מתוקן, בו צוינה מעורבותו של הנאשם. מרציאנו הסביר בעדותו בבית המשפט, כי "נאלץ" להודות בכתב האישום הכולל התייחסות זו לנאשם. משקל הודאת מרציאנו בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בכל הנוגע למעורבות הנאשם, הוא נמוך. הודאת נאשם בעובדות כתב אישום, מתייחסת לחלקו שלו, ולא לחלקו של אחר (ראו הנמקה מפורטת לענין זה, בע"פ 4541/90 סלע נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (1991)), גם אם ניתן לתת משקל מסוים להודאה זו כאמרת חוץ, בהתאם לנסיבות המקרה (ע"פ 4398/09 איהאב חמוד נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (1.08.2011)). הדברים מקבלים משנה תוקף במקרה זה, בו ההתייחסות לחלקו של הנאשם בכתב האישום המתוקן, בו הודה מרציאנו, עומדת בסתירה להודעת מרציאנו במשטרה, שם הודה בחלקו שלו ואף ציין את מעורבות בן דודו, אך נמנע מלציין את הנאשם.

17. סוגיה נוספת המתייחסת לפרטים המופיעים בבקשה למשיכת כספים מחברת מנורה, היא מספר הטלפון שנרשם כמספר הטלפון של המתלוננת (להלן: "מספר הטלפון"). מדובר במספר אליו ביצע

נציג שימור הלקוחות של חברת מנורה, חיים שורק, שיחת טלפון (עמ' 80 ש- 13-14 לפרוט'). בהתאם לעדותו, התקשר למספר המופיע בבקשה, נענה על ידי אדם שהזדהה בשם 'י', ביקש לשוחח עם חנה (המתלוננת), אך האדם איתו שוחח טען שהיא מבוגרת, שהוא בנה המודע לבקשת משיכת הכסף, ושהם מעוניינים לבצע את הפעולה (עמ' 80 ש- 14-19 לפרוט'). יש לציין כי בנה של המתלוננת אינו עונה לשם 'י' (ת/5). ב"כ הנאשם טענו, כי יש לפסול את הקלטת שהושמעה לעד זה, ושימשה בסיס להודעתו ולעדו (ראו בהמשך התייחסות לסוגית הקלטת).

הנאשם טען בבית המשפט, כי מספר הטלפון שייך לג'מאל (עמ' 201 ש- 13 לפרוט'). לפיכך, אישר כי ניתן לראות ברשימת אנשי הקשר במכשיר הטלפון שנתפס מידו, את השם ג'מאל יוסף תחת מספר הטלפון זה (עמ' 201 ש- 19-21 לפרוט'). כשהוצג בפניו השם "דר צאקר", המופיע כאיש הקשר שזהו מספר הטלפון שלו, השיב הנאשם שהדבר לא יתכן וכן "מה המשטרה עשתה עם הטלפון שלי" (עמ' 203 ש- 19,25 לפרוט'). הנאשם עמד על כך שאינו מכיר אדם בשם דר צאקר, וכי במכשיר הטלפון שלו היה כתוב "טבריה יוסף" כקשור למספר הטלפון (עמ' 204 ש- 20-30 לפרוט'), זאת על אף ששמו של ג'מאל, בתצורה כזו או אחרת, אינו מופיע במכשיר הטלפון של הנאשם תחת מספר טלפון כזה או אחר (ת/60). גרסה זו של הנאשם, המטילה במשטרה האשמה כבדה של בידוי ראיה, בדרך של שינוי שמו של ג'מאל במכשיר הטלפון, על אף שהראיה התקבלה בהסכמה, אינה עומדת אף בבחינת השיחות שבוצעו אל מספר הטלפון: הנאשם העיד כי קיים שיחות רבות עם ג'מאל, החל במשא ומתן טלפוני, דרך פגישות בשטח, ברשויות שונות, תאום פגישה במשרד הנאשם לשם השלמת המשא ומתן, חתימה על ההסכם, ועד ברור טלפוני עם ג'מאל מדוע הכסף נכנס מחברת מנורה (ראו ת/9, ת/54, ת/67, עמ' 205 ש- 9-12 לפרוט'). קבלת נתוני התקשורת עבור מספר הטלפון בין התאריכים 1.1.3 ועד 1.6.13 (ת/42), מעלה כי השימוש במספר הטלפון החל ביום 11.3.13 והסתיים ביום 16.3.13. כלומר, השימוש במספר החל כשבועיים לאחר שהועברה הבקשה לפדיון הכסף מחברת מנורה, בלא שנעשו כל שיחות עם מספר זה לפני כן, ובוודאי שלא לפני מועד החתימה על ההסכם. למעשה, בוצעו רק 2 שיחות טלפון (השלישית ערכה 0 שניות): האחת, מחברת מנורה ביום 13.3.13, והשנייה שיחה נכנסת ממספר הטלפון של הנאשם ביום 16.3.13. הנאשם לא הצליח למצוא הסבר לכך שלא נמצאו כל שיחות טלפון אל מספר הטלפון, עובר לחתימה על ההסכם, וכן הסבר כלשהו לגבי שתי שיחות אלה בלבד. אין לקבל את הסברו של הנאשם כי ביצע ממשדרו, מקו "בזק", שיחות אל מספר הטלפון (עמ' 205 ש- 22-25 לפרוט'), זאת בהתחשב בכך שפלט השיחות (ת/42) מתייחס לכל השיחות, נכנסות ויוצאות, של מספר הטלפון המדובר, אליו התקבלו רק שתי שיחות, ואינו מתייחס למספר הטלפון של הנאשם. השילוב של אופן שמירת מספר הטלפון במכשיר הטלפון של הנאשם, היעדר מספר טלפון השייך לג'מאל, שתי השיחות הבודדות שנערכו למספר הטלפון, וכן הסבריו הבעייתיים של הנאשם, מחזקים ומבססים את מעורבותו בעבירות.

ביטול העסקה

18. הנאשם תיאר בתלונתו במשטרה, כי לאחר שהבחין בהעברת הכסף לחשבון הבנק ביום 15.3.13 (יום שישי), ביום 17.3.13 התקשר אליו ג'מאל ואמר לו שהוא חייב להיפגש איתו. לפיכך, "קבענו לשעה 16:00 בערך, הוא הגיע למשרד שלי עם עוד שני אנשים וטען שיש סכסוך עם השותפים והם

מעוניינים לבטל את העסקה (ת/54 ש-13-14). במכתב ששלח ב"כ הנאשם בהליך אזרחי, עו"ד שטרית, לבנק הבינלאומי, הועצם תפקיד "מלוויו" של ג'מאל, אשר בהתאם לגרסה זו היו "מספר אנשים מהמגזר הערבי": **"לפגישה זו הגיע מר ג'מאל מלווה במספר אנשים מהמגזר הערבי. בפגישה זו הודיעו המלווים של מר גמאל למרשתי כי מר גמאל מבטל את העסקה וכי על מרשתי להשיב לידם את הכספים שהועברו לחשבונה. האנשים שליוו את מר גמאל אף רמזו למר ג' כי אין לו כל ברירה אלא לעשות כן ומוטב שיפעל בהתאם לדרישתם"** (ת/7 סעיף 8).

על אף נוכחות האחרים וחלקם הדומיננטי ב"הודעה" לגבי ביטול העסקה, בחקירתו תחת אזהרה, כעבור כחודש וחצי, נשכחה לחלוטין נוכחותם, והנאשם ציין מפורשות: **"הוא בא אמר שיש בעיה עם השותפים שלו והוא רוצה לבטל את העסקה. הוא בא לבד למשרדי"** (ת/9 ש-26-27). בהמשך החקירה, עומת הנאשם עם הגרסאות הקודמות הסותרות גרסה זו, וגם במקרה זה פיתח גרסה נוספת לפיה האנשים הנוספים **"חיכו לו באוטו"** (ת/9 ש-91). לגבי הגרסה כי האנשים הנוספים נכנסו למשרדו, השיב **"אז טעיתי התבלבלתי לא יודע"** (ת/9 ש-93), והבהיר כי ראה שחיכו לו באוטו באמצעות מצלמות המשרד (ת/9 ש-97). לא ברור כיצד באמצעות מצלמות המשרד ראה הנאשם שני אנשים נוספים בתוך הרכב בו הגיע ג'מאל אל המשרד, אך גם לא ברור מדוע הנאשם נמנע מלהציג את אותם צילומים בעת שהגיש תלונה במשטרה. הנאשם לא מסר כל תשובה עניינית, בשאלות שחזרו על עצמן, שוב ושוב, מדוע לא הציג את אותם צילומי אבטחה שבכוחם לסייע באיתורו של ג'מאל ולחזק את גרסת הנאשם (ראו תשובות מתחמקות ולא ענייניות בעמ' 152 ש-22 - עמ' 156 ש-22 לפרוט').

לבסוף, כאשר עומת שוב עם גרסתו שהוצגה במכתבו של עו"ד שטרית (ת/7), מסר הנאשם גרסה נוספת, לא ברורה ובעייתית:

"ש. כמה אנשים היו באוטו, באיזה אופן הם רמזו לך שאין לך ברירה, איך נרמז לך?"

ת. נרמז לי ש,

ש. בסימנים, בדיבור? איך?

ת. בדיבור, שיש, שהעסקה חייבת להתבטל בגלל שיש בעיות עם השותפים.

ש. אז אותם אנשים דיברו איתך? אותם אנשים באוטו דיברו איתך?

ת. לא זכור לי אבל אני חושב שלא, אני לא יודע לומר.

ש. אז איך הם רמזו לך?

ת. אני לא זוכר"

(עמ' 157 ש-10-3 לפרוט').

לא ניתן להבין, כיצד אירוע זה של ביטול העסקה, זכה לכל כך הרבה גרסאות, מתפתחות וסותרות.

פדיון ההמחאות והשבט הכסף

19. הנאשם טען כי בעת מעמד ביטול ההסכם, נחתם מסמך בו הודיעו הצדדים על דבר הביטול וכן ניתנה המחאה בסך 400,000 ₪, תוך התחייבות להשיב את מלוא יתרת הכסף (נספח 7/ת). הנאשם הוסיף בתלונתו, כי **"מהחשבון שלי יצא כסף בסך זהה בדיוק לכסף שנכנס"** (ת/ש-29, ההדגשה אינה במקור), ובחקירתו תחת אזהרה טען ש **"ג'מאל קיבל את הכסף שלו עד השקל האחרון"** (ת/ש-62, ההדגשה אינה במקור). גרסה זו בדבר השבת מלוא הסכום שהועבר לחשבון הבנק, אינה עומדת בקנה אחד עם סכומי הכסף שפורטו במגוון גרסאות הנאשם, לגבי אופנים שונים בהם הושב, כביכול, סכום הכסף לג'מאל, כפי שיפורט להלן.

הנאשם העיד, כי הסביר לג'מאל שאין לו את מלוא הסכום, וסוכם כי ייתן המחאה בסך 400,000 ₪ והמחאות דחיות בסך 50,000 ₪ כל אחת (ת/ש-15-16). הנאשם צירף לתלונתו עותקים של כל ההמחאות לפקודתו של ג'מאל: מדובר בהמחאה בסך 400,000 ₪ ו-10 המחאות בסך 50,000 ₪ כל אחת (נספח 54/ת). בנוסף, צירף הנאשם העתק תנועות בחשבון הבנק, בהן מסומנות מספר המחאות שנפרעו ולידן מופיע בכתב יד "ג'מאל יוסף", בסך כולל של 246,600 ש"ח (נספח 54/ת), לא ברור מהראיות מי סימן המחאות אלה ומי כתב את השם ג'מאל). הנאשם שב על הגרסה לפיה נתן לג'מאל המחאה בסך 400,000 ₪ ו-10 המחאות בסך 50,000 ₪ כל אחת, בעת חקירתו תחת אזהרה (ת/ש-28-29), אולם התנער מנושא ההמחאות הנוספות, לאחר שהתברר כי אין משוכות על שמו של ג'מאל, אלא על שמות אחרים: **"אולי טעיתי לא יודע"** (ת/ש-51). סכום זה מסתכם בסך של 900,000 ₪ בלבד, אינו תואם את ההצהרה כי מלוא הסכום הושב לג'מאל, וכן אינו עומד בכל קנה מידה הגיוני. הנאשם מסר גרסה נוספת, לגבי סכום הכסף שהושב, לפיה בנוסף להמחאות אלה, על אף שבגרסאות קודמות ציין שרק אלה ניתנו לג'מאל, נתן לו 3 המחאות נוספות בסך 100,000 ₪, ללא שם, על מנת שג'מאל יוכל לפרוט אותן אצל חלפן בשם מוראד אבדח שאינו מוכן כי יהיה שם אחר על ההמחאות (ת/ש-55-56). בחקירה נוספת, שב הנאשם לגרסתו לפיה כל ההמחאות שנתן לג'מאל נמשכו על שמו (ת/ש-137-138). כך, אף בעדותו בבית המשפט, מסר הנאשם שוב גרסה לפיה **"אין צ'ק של 100 אלף שקל... אין, לא קיים"** (עמ' 159 ש-11-13 לפרוט'). גם במקרה זה, הנאשם לא מסר כל הסבר לריבוי גרסאותיו: **"אני לא יודע גברתי למה אמרתי 100 אלף"** (עמ' 159 ש-26 לפרוט'). הנאשם לא הסתפק במגוון גרסאות אלה, ובעת חקירה נוספת הוסיף גרסה חדשה: **"אני רוצה להוסיף שנמשכו כספים מהחשבון בגין ביטול עסקה ישירות מהחשבון בנק במזומן לגמאל"** (ת/ש-132-133). גם מגרסה זו חזר בו הנאשם בעת עדותו בבית המשפט, וטען כי לא הוציא כספים מחשבון הבנק על מנת להשיב לג'מאל (עמ' 245 ש-32 - עמ' 246 ש-1 לפרוט'). באופן דומה להתייחסותו למגוון הסתירות בין גרסאותיו השונות, גם במקרה זה השיב הנאשם: **"קשה לי לזכור עכשיו למה אמרתי את זה"** (עמ' 246 ש-20 לפרוט').

20. למעשה, למעט אמירות של הנאשם, כי השיב לג'מאל את מלוא הסכום שהועבר לחשבון הבנק, לא נמסרה על ידו כל גרסה או הוצגו ראיות כלשהן (אותן ניתן היה להציג, ככל שאכן היו קיימות), מהן ניתן להסיק כי מלוא הסכום אכן הושב. הנאשם הציג מספר גרסאות, לגבי סכומי כסף שונים אותם השיב,

כביכול, לג'מאל, אשר אף אחת מהן אינה תואמת את הסכום שהועבר לחשבון הבנק: בין אם מדובר בגרסה לפיה השיב 900,000 ₪ (המחאה בסך 400,000 ₪ ו-10 המחאות בסך 50,000 ₪ כל אחת, ת/54); בין אם מדובר בסכום של 750,000 ₪ (נספחים לת/67, המחאות שנוכו בצ'ינג' וקבלות על ניכוי המחאות על שם ג'מאל, כפי שנתפסו על ידי המשטרה); בין אם הגרסה היא כי היו המחאות נוספות המסתכמות ב- 246,600 ₪ נוספים (סימון בנספח לת/54); ובין אם מדובר ב-3 המחאות נוספות בסך 100,000 ₪ כל אחת, שניתנו "פתוחות" והוסבו על שמו של חלפן (גרסה ממנה חזר בו הנאשם בבית המשפט, עמ' 159 לפרוט').

לא ברור, כיצד ומדוע יסכים צד לעסקה שהתבטלה, בטרם קיבל תמורה כלשהי, לקבל לידיו סכום הנמוך באופן משמעותי, במאות אלפי שקלים, מזה אותו הפקיד אך 48 שעות קודם לכן בחשבון הנאשם. זאת ועוד: מדובר בכסף שאך הופקד בחשבון הבנק, והנאשם העיד כי **"אם הוא היה דורש ומתקש הוא היה מקבל את הכסף באותו יום"** (עמ' 157 ש- 26-27 לפרוט'). לא ברור מה הביא לידי פרץ הנדיבות של ג'מאל, אשר על אף שיכול היה לקבל את מלוא הסכום "באותו יום", הסכים לחלק אותו לתשלומים, ו"לוותר" על חלק נכבד ממנו.

חוסר הגיון זה, ממשיך ומלווה את גרסאות הנאשם אף לגבי האופן בו השיב את הכסף לג'מאל. הנאשם העיד בבית המשפט, כי ליווה את ג'מאל "באופן אישי" אל משרדי צ'ינג' על מנת לחתום ערבות אישית מאחור, ואף נהג להפנות למקומות אלה קבלני משנה איתם עבד (עמ' 119 ש- 21-27 לפרוט'). הנאשם הוסיף כי **"כמובן שבגין הפריטה הזו אותו בעל מקצוע היה מקבל חשבונית עבור העמלה שניכס לו, וככה זה היה מתנהל"** (עמ' 119 ש- 28-29 לפרוט'). במקרה זה, הקבלות הופקו על שמם של הנאשם ובנו ולא על שמו של ג'מאל (ראו ת/12-14, ת/44, ת/67 נספח 30). לא ברור מדוע ג'מאל המשיך בנדיבותו, וויתר על עמלה שנלקחה על ידי נותני שירותי המטבע, כפי שמסר הנאשם בחקירתו - **"הוא קיבל את הסכום לאחר ניכוי עמלה"** (ת/67 ש- 171). בעדותו בבית המשפט חזר בו הנאשם ושינה את גרסתו, תוך שטען כי הוא זה שספג את העמלה (עמ' 161 ש- 21 לפרוט').

מעדותו של עובד הצ'ינג', מיכאל אסידו, עולה כי לאחר שבדק ברישומי המקום, **"הלקוח שהגיע לנכות את הצ'קים הוא י' ג'"** (עמ' 31 ש- 2-3, עמ' 32 ש- 29-30 לפרוט'). באופן זה, ברור כי הנאשם קיבל לידיו את הכסף אותו פדה בצ'ינג'. הנאשם אישר, כי פדה בעצמו את ההמחאות של ג'מאל בצ'ינג' בו עבד אסידו: **"הוא פרט לי את כל השקים של גמאל יוסף. וגמאל יוסף גם היה במקום. ואחת הסיבות שבאתי עם גמאל יוסף בשביל שאני יהיה אחראי באופן אישי על השקים שהוא פורט"** (ת/68 ש- 118-120). בבית המשפט, שב ואישר שג'מאל היה איתו **"בדלפק הקבלה"** בצ'ינג' (עמ' 243 ש- 17-20 לפרוט'). יחד עם זאת, בעת חקירתו הראשונה במשטרה, לאחר שתחילה ציין שהיה עם ג'מאל בצ'ינג' על מנת לפרוט את ההמחאות (ת/9 ש- 31), עומת הנאשם עם גרסת מיכאל אסידו, כי ההמחאות נוכו על ידו ועל ידי בנו בלבד. בתגובה, תיקן הנאשם את גרסתו, וציין כי ג'מאל **"חיכה לי באוטו שלו לנדקרוזר לבן. הוא נשאר בחוץ. לא נכנס איתי לפרוט את השיקים. כשד' פרט אני הייתי עם ג'מאל באוטו"** (ת/9 ש- 100-101). בבית המשפט, לאחר שציין תחילה כי ג'מאל היה איתו בדלפק הקבלה של הצ'ינג', ועומת עם גרסתו כי ג'מאל המתין מחות למקום ברכבו, הוסיף הנאשם גרסה שלישית לפיה **"הוא היה ליד, הלך לעשן סיגריה, נכנס לאוטו לדבר בטלפון"** (עמ' 244 ש- 11 לפרוט'). גם הגרסה לפיה המתין עם ג'מאל ברכבו בעת ששבנו ד' פרט את ההמחאות, נסתרה בחקירה נוספת של הנאשם, שם טען כי בנו ד' נסע אל הצ'ינג' לבדו עם אופנוע או ברכב, פרט את

ההמחאות, ומסר את המזומן לידי הנאשם במשרדו (ת/10 ש- 5-1). הנאשם אף אישר, באופן מפורש, שבנו ד' מעולם לא פגש את ג'מאל ולא הגיע איתו ועם הנאשם אל הצ'יינג' (ת/10 ש- 8-6).

את הגרסה לגבי פדיון ההמחאות לשם קבלת מזומן על ידי ג'מאל, נימק הנאשם בכך שהמחאות מכובדות על ידי הבנק רק 3 ימים לאחר הפקדתן (עמ' 119 ש- 22 ל פרוט'). הסבר זה מעלה לא מעט תהיות, לאור העובדה שהנאשם בעצמו טען לדרכים נוספות בהן קיבל ג'מאל את הכסף לידי: חלק מההמחאות נפרעו על ידי ג'מאל בבנק פלשתי, ומכאן לא ברור מדוע היה זקוק לסיוע הנאשם בצ'יינג' (עמ' 119 ש- 20 ל פרוט'), וכן שתי המחאות מקוריות בסך 50,000 ₪ כל אחת, שנפרעו ב ARABISLAMIC BANK - ת/39); המחאות בהן הנאשם לא ציין את שם המוטב, על מנת שג'מאל יוכל לפדות אותן בעצמו אצל חלפן בשם מוראד אדבאח, פתרון המייתר את הצורך בשירותי הנאשם בסיוע בניכיון בצ'יינג'; משכית מזומן ישירות מחשבון הבנק של הנאשם על מנת להעבירו לידי ג'מאל; לא ניתן כל הסבר המניח את הדעת, מדוע הנאשם לא ביצע העברה בנקאית של הסכום, על אף שזה הגיע לחשבון הבנק בדרך זו (עמ' 160 ש- 32-25 ל פרוט'). לבסוף, לא ברור מדוע ג'מאל גילה גמישות כה רבה ונכונות לפרוס את מרבית סכום ההשבה לתשלומים, אך התקשה להמתין 3 ימים לאחר הפקדת המחאה.

21. הנאשם טען, כי השיב לג'מאל מאות אלפי שקלים במזומן, בלא שקיבל לידי כל אישור מג'מאל שהכסף אכן נמסר לו. יש לשוב ולהדגיש, כי הנאשם הקפיד לתאר, לאורך כל עדותו וחקירותיו, את היכרותו השטחית עם ג'מאל (סעיפים 9 ו-12 בהכרעת הדין). מדובר בעסקה הראשונה שביצע איתו, מבלי שידע אף את כתובתו או כתובת משרדו, עסקה אותה ביטל ג'מאל בלא כל הסבר הגיוני, בדרך מאיימת, אך יומיים לאחר שהעביר את סכום הכסף לחשבון הבנק. נתונים אלה אינם עומדים במבחן השכל הישר, ואינם מאפשרים לקבל את גרסת הנאשם, שסמך על אותו אדם הפכפך ובלתי אמין, ג'מאל, ולכן לא ביקש כל אישור כי הכסף הועבר לידי (עמ' 162 ש- 32-24 ל פרוט'). הדברים מוצאים משנה תוקף, כאשר הכסף אותו פרט הנאשם בצ'יינג', עבר לידי שלו ולא לידי ג'מאל, כך שלא ברור כיצד "סמך" הנאשם על אותו אדם, שלא יטען שהכסף לא הועבר אליו.

22. הנאשם הסביר את הקושי שנגרם לו בהשבת מלוא הסכום, ואת נכונות ג'מאל לפרוס זאת לתשלומים, בכך שבאותה תקופה חלו קפיצות במחירי הברזל והבטון (עמ' 119 ש- 17-12 ל פרוט'). לטענתו, **"שריינתי חומר על ידי ספקים, על מנת שאני לא אספוג את העלויות המשמעותיות האלה בחומרי בניין"** (עמ' 119 ש- 17-16 ל פרוט'). הנאשם אף הבהיר כי התשלום הראשון, אשר נכנס לחשבון הבנק, נועד ל"שריין חומרים... אני משריין, קונה לי 50 טון ברזל, קונה לי בטון, קונה. משריין" (עמ' 136 ש- 20-18 ל פרוט'). הנאשם לא היסס להוסיף, במקום אחר, כי לאחר שג'מאל **"הציג בפניי מסמכים... עשיתי חישוב כמויות"** (עמ' 226 ש- 29-26 ל פרוט'). לא ברור מדוע הנאשם חישב כמויות, היה זקוק לתשלום הראשון על מנת **"לשריין ברזל ובטון"**, ומדוע שריין חומרים, כאשר בהתאם להסכם בין הצדדים, **"המזמין (ג'מאל - א.ק.) יספק את כל החומרים התקניים לעבודות השלד, בטון מובא, ברזל, בלוק לבן לכל הקירות, בלוקים אשקלית לגגות בלבד. בלוק שטרבה, טיט, דבר לבלוק, מלט, חצץ + זיפזיף..."** (ההסכם, נספח לת/7, סעיף 12, ההדגשה אינה במקור). הדברים מדברים בעד עצמם ואינם דורשים הבהרה: הסבר הנאשם למטרת העברת הכסף לחשבון, עומד בסתירה מוחלטת להסכם אותו הציג.

לעומת זאת, עובדת הבנק אשר היתה בקשר עם הנאשם, רונית משה, העידה כי התבקשה על ידי הנהלת הבנק לברר עם הנאשם, מדוע לאחר שהחשבון זוכה בסכום של מעל מיליון ₪, קיימים בו חוסרים: **"דיברתי עם הלקוח (הנאשם - א.ק.), לשאול מדוע יש חוסרי ביטחונות לאחר שהתגמול נכנס לחשבון ואז הוא טען שהוא השתמש בכספים לרכישת דירה לבן שלו... שאלתי למה אין צ'קים משוכים לרכישת הדירה ולא קיבלתי תשובה"** (עמ' 9 ש- 28-31 לפרוט'). הנאשם אישר כי התכוון לרכוש דירה לבנו באותה תקופה, אך כפר בכך שאמר לרונית משה כי השתמש בכספים לשם רכישת הדירה. בהתחשב בכל האמור לעיל, הסתירות הרבות בגרסאותיו המשתנות והמשונות של הנאשם, וכן לאחר שבחנתי היטב את עדותה הקצרה של רונית משה, אשר העידה על היכרות של למעלה מ-20 שנים עם הנאשם, אני מוצא לתת אמון מלא בעדותה. דברים אלה קשורים אף לטענת ההגנה בסיכומיה, כי המיוחס לנאשם עומד בניגוד לשכל הישר ש"יעזוב את עסקי הבניה המצליחים לטובת ביצוע עבירת מרמה חד פעמית מפוקפקת" (עמ' 1 לסיכומי ההגנה). סימני שאלה נוספים מתעוררים לגבי טענה זו, נוכח עדות הנאשם ביחס לחובות משמעותיים שהיו לו במסגרת השוק האפור בין השנים 2012-2014 (ת/67 ש- 76-80).

פרטיו של ג'מאל

23. החל מהתלונה שהגיש הנאשם ועד לתום דבריו בבית המשפט, ייחס הנאשם חשיבות רבה לאיש המפתח - ג'מאל: ג'מאל הוא שפנה אליו, הוא שהתקשר עימו בהסכם, הוא שטען שהעביר לחשבון את הכסף, והוא שקיבל לידי את הכסף שנפדה מהחשבון. יחד עם זאת, כשנשאל הנאשם בתלונתו הראשונה, מה ידוע לו על ג'מאל, ענה: **"הוא מנצרת עילית, נוסע בלנדקרוזר ג'יפ חדש"** (ת/54, ש-35). פרטים אלה וההסכם, בו מספר תעודת הזהות של ג'מאל, אלה הפרטים היחידים שמסר הנאשם אודות האדם נגדו הגיש תלונה, בגין הונאה אשר הביאה להתמוטטות החברה (ת/54 ש-40). אין ספק, כי יש לצפות ממתלונן, בוודאי בגין אירוע קשה שכזה, למסור את מלוא הפרטים שבידיו, על מנת שהחשוד במעשים יאותר. יחד עם זאת, אף בהמשך, באופן דומה, נמנע הנאשם והתחמק ממסירת פרטים מזהים נוספים לגבי ג'מאל יוסף, בראש ובראשונה מתן מספר הטלפון שלו, ממנו ניתן ללמוד פרטים רבים, לרבות על מיקומו: בעת חקירתו באזהרה, ציין הנאשם שמספרי הטלפון של ג'מאל היו **"על הגרמושקה... אני החזרתי לו את הגרמושקה ואין לי אותה אצלי אפילו עותק ואני יסביר לך בהמשך למה. יכול להיות שהמספר שלו אצלי בסלולארי אבל אני יבדוק אחר כך"** (ת/9 ש-22-23). עד כה, לא התקבל ההסבר המובטח, מדוע ה"גרמושקה" הוחזרה לידי ג'מאל ולנאשם אין עותק ממנה, כפי שטען בחקירתו, אך כפי שיפורט בהמשך - יתכן כי הגרמושקה כלל לא הוחזרה לידי ג'מאל. באופן דומה, עד כה הנאשם לא בדק את מכשיר הטלפון שלו, פעולה שבוצעה על ידי היחידה החוקרת, במהלכה לא נמצא שמו של ג'מאל במכשיר הטלפון (ראו סעיף 17 בהכרעת הדין, וכן ת/60). הנאשם נשאל באותה חקירה, כיצד יתכן שאין בידו אפילו את מספר הטלפון של ג'מאל, וענה: **"בנאדם בלעה אותו האדמה"** (ת/9 ש-83). הנאשם נשאל בבית המשפט, מדוע אין בהסכם העבודה פרטים נוספים, דוגמת כתובת מדויקת של ג'מאל, והסביר כי בחוזים הוא **"מתמקד בטלפונים"** (עמ' 167 ש-12-13 לפרוט'). מלבד העובדה שבהסכם לא הופיע מספר הטלפון של ג'מאל, אשר לכאורה היה בידו הנאשם במועד החתימה על ההסכם, עולה כי אף טיעון זה אינו נכון (ראו את ההסכמים שצירף הנאשם, נ/5, נ/7, נ/7א, אשר פירוט כתובות מדויקות, וכן סעיף 14 בהכרעת הדין).

הנאשם הפליג בבית המשפט בתיאור הסיוע שסיפק לשם איתור ג'מאל, במהלך חקירת המשטרה: תחילה, ציין לגבי מספר הטלפון של ג'מאל, כי **"אני חושב שמסרתי"** (עמ' 178 ש- 21 לפרוט'), זאת על אף שלא מסר, אך בהמשך סייג **"אני חושב, אני לא זוכר"** (עמ' 178 ש- 23 לפרוט'). לעומת זאת, הנאשם היה נחוש בדעתו כי מסר את הגרמושקה עליה מספרי הטלפון של ג'מאל, אותה גרמושקה שטען בחקירתו כי "סביר בהמשך" מדוע הוחזרה לידי ג'מאל ואין עותק בידו. גם לאחר שב"כ המאשימה הבהירה לנאשם שלא מסר את הגרמושקה בחקירתו, שב הנאשם וטען **"מסרתי"** (עמ' 178 ש- 25 לפרוט'). רק בהמשך, סייג הנאשם כי **"למיטב זכרוני הגרמושקה מסרתי אותה בתלונה שלי"** (עמ' 179 ש- 5 לפרוט'). גרסת הנאשם המשיכה להתפתח ולהשתנות, ככל שחקירתו הנגדית הפנתה אותו לדבריו בעת חקירתו במשטרה: לאחר שהתבקשה התייחסותו לדבריו בחקירה, כי אין בידו עותק של הגרמושקה, חידש הנאשם וציין כי **"יש לי גם צילום של הגרמושקה"** (עמ' 179 ש- 12 לפרוט'), ההדגשה אינה במקור; בהמשך, תיקן כי **"בזמנו היה לי עותק"** (עמ' 179 ש- 15 לפרוט'), ההדגשה אינה במקור; ולבסוף, הסביר שהחוקר בעצמו הציג לו את מספר הטלפון של ג'מאל (עמ' 179 ש- 22 לפרוט'), הסבר המנוגד לדברי הנאשם במהלך חקירותיו השונות, וכן מנוגד לעדות החוקרים שהעידו בבית המשפט, אשר כלל לא עומתו עם טיעון זה.

במהלך חקירותיו המאוחרות של הנאשם, על ידי רשות המיסים, שבו החוקרים וביקשו ממנו פרטים לגבי ג'מאל (ת/67 ש- 165-167, ת/68 ש- 79), אך הנאשם מסר גרסה חדשה, מדוע אין בידו פרטים של ג'מאל: **"נשרף לי האוטו עם כל המסמכים"** (ת/68 ש- 80). כך, בעדותו בבית המשפט, על אף דבריו בחקירתו במשטרה, כי אין בידו עותק של הגרמושקה אותה השיב לג'מאל, וכן עדותו בבית המשפט כי למיטב זכרונו מסר את הגרמושקה במשטרה, סיפק הנאשם גרסה שלישית לפיה היה בידו עותק של הגרמושקה, עד שרכבו נשרף כשנה לאחר חקירתו במשטרה (עמ' 186 ש- 13-17 לפרוט').

בהמשך עדותו בבית המשפט, טען הנאשם, לראשונה, כי מספר הטלפון של ג'מאל היה אף בספר טלפונים במשרדו, אשר שימש את מזכירתו (עמ' 213 ש- 16-17, 31-32 לפרוט'). כשנשאל מדוע לא אמר זאת באחת מחקירותיו תחת אזהרה, השיב הנאשם כי המשטרה לקחה את ספר הטלפונים במהלך חיפוש שבוצע במשרדו, וכי הדבר אף נרשם בדו"ח התפיסה (עמ' 214 ש- 8-9, 28-32, עמ' 215 ש- 15-18 לפרוט'). עיון בדו"ח החיפוש ובדו"ח הפעולה המתייחסים לחיפוש בביתו ובמשרדו של הנאשם (ת/55, ת/56), מעלה כי לא נתפס כל פנקס ממשרדו של הנאשם.

24. גרסה חדשה נוספת, עלתה במהלך עדות הנאשם בבית המשפט, כאשר טען לפתע כי יש בידו את צילום תעודת הזהות של ג'מאל (עמ' 164 ש- 2021 לפרוט'), וכי צילום זה אף צורף להסכם ונמסר למשטרה. על אף דברי ב"כ המאשימה וב"כ הנאשם, כי צילום תעודת הזהות לא צורף להסכם, הנאשם עמד על דעתו שצילם וצירף עותק מצילום תעודת הזהות של ג'מאל להסכם והעבירו אף למשטרה (עמ' 164 ש- 20 - עמ' 165 ש- 32 לפרוט'). לא נמצא כל תימוכין בראיה לטענה זו. בשולי הדברים, אפנה לכך שסוגית תעודת הזהות של ג'מאל, הביאה את הנאשם לטעון בבית המשפט לבקיאיות בנוהלי כניסה של תושבי יהודה ושומרון לישראל, תוך התייחסות לתאריך הלידה של ג'מאל, כפי שהופיע ברישום הפלילי שהוגש בהתאם למספר תעודת הזהות בהסכם (נ/2): הנאשם ענה לשאלת ב"כ המאשימה לגבי הסיכון של ג'מאל בכניסות לישראל רק לשם פדיון ההמחאות על ידי הנאשם, בכך ש**"אני רוצה ללמד אותך. אנשים מעל גיל 50 לא צריך אישור. הוא יליד 61"** (עמ' 164 ש- 20 לפרוט'). ניתן בהחלט

לצפות מנאשם, המפגין בקיאות בנוהלי כניסה לישראל, עוסק מזה שנים רבות בתחום הבניה, העיד על היכרותו עם חלפן מיהודה ושומרון וכן עם בנק פלשתינ, כי ידע שמספר תעודת זהות המתחיל בספרה 9 שייך לתעודת זהות כתומה של תושב יהודה ושומרון, ולא של אזרח ישראלי תושב נצרת עילית (ראו לענין זה את עדות החוקר הפרטי אריב אזוב, עמ' 28 ש- 7 לפרוט').

שלל גרסאות הנאשם, המתפתחות, משתנות, נסתרות בגרסאות חדשות ובלתי הגיוניות, מבססות את המסקנה הבלתי נמנעת, כי הנאשם נמנע מלמסור פרטים חיוניים לשם איתורו של האדם אשר פגע בו, כביכול, באופן קשה. בנוסף, מדובר בדפוס חוזר של גרסאות בלתי מהימנות, המחזק את חוסר האמון המוחלט בדברי הנאשם.

קלטת שיחת טלפון

25. החוקר הפרטי אריה אזוב (להלן: "החוקר הפרטי"), העיד כי קיבל לידי מחברת מנורה, דיסק המתעד שיחת טלפון של גורם המבקש לשחרר כספים (להלן: "הקלטת"). הקלטת הוגשה (ת/24), תוך החלטה כי המשקל שניתן לה יקבע בהכרעת הדין.

החוקר הפרטי העיד כי קיבל לידי את הקלטת מידי היועץ המשפטי של חברת מנורה, אך לא ידע מהו מקורה (עמ' 28 ש- 26-27 לפרוט').

המאשימה הגישה חוות דעת בה נערכה השוואת קול אחד הדוברים בקלטת לקולו של הנאשם (ת/65). עורכת חוות הדעת, שרונה כהן, העידה והסבירה כי מסקנתה שיתכן בהחלט כי הנאשם הוא אחד הדוברים בקלטת, מתבססת על סולם דרגות זיהוי (ת/66). בהתאם לאותו סולם, וכן העובדה שנמצאו רמות דמיון מסוימות בבדיקה שערכה, ההערכה במקרה זה היא הדרגה השניה, מעליה קיימות עוד 3 דרגות דמיון וודאות טובה יותר. עדה זו לא בחנה ולא התבקשה לבצע בדיקה של אותנטיות הקלטת, והאם עברה עריכה כלשהי.

אותה קלטת הושמעה לנאשם, במהלך חקירתו, והנאשם הגיב: **"זה הקול שלי ואני מזהה אותו בטוח אבל זה לא מדובר בכלל בהעברה הזו בגינה אני נחקר אלא במשהו אחר לגמרי עסקה אחרת לגמרי שבכלל לא יצאה לפועל"** (ת/9 ש- 124-125). לאחר שהחוקר היפנה את הנאשם לכך שעולה מתוכן הקלטת כי הנאשם הזדהה בשם בנה של המתלוננת, וביקש מעובד שימור הלקוחות בחברת מנורה לשחרר את כל הכסף, ביקש הנאשם להאזין שוב לקלטת, ובשלב זה ציין הנאשם: **"זה לא אני חד משמעית"** (ת/9 ש- 133). מכאן, לא ניתן לבסס, מעבר לספק סביר, את זיהוי קולו של הנאשם בקלטת, על סמך אמירה מסוימת ממנה חזר בו מיד. הדברים עולים באופן ברור מעדות הנאשם בבית המשפט, שם ציין מפורשות **"לי לא הייתה שיחה כזו"** (עמ' 212 ש- 17 לפרוט'), וכן שמדובר בקלטת "מבושלת" (עמ' 230 ש- 27-29 לפרוט'). איני מקבל את גרסת הנאשם, שמדובר בהקלטה לגבי עסקה אחרת הקשורה ב**"מגרש של יורש בבאר שבע שרציתי למכור"** (עמ' 270 ש- 12 לפרוט'), זאת לנוכח תוכן הקלטת אשר אינו מתקשר, בכל דרך אפשרית, לעסקה של מכירת מגרש: אדם המזדהה בשם י', מדבר באופן ברור על אמו המבוגרת, חנה, אותה הם מעוניינים לשים בבית אבות, או לרכוש לה יחידת דיור; על כך שהם מעוניינים למשוך את כל הכסף; על כך שנציג מנורה צריך

את "מספר U של חשבון הבנק" של הדובר, על מנת להעביר אליו את הכסף, ופרטים נוספים המעידים על כך שמדובר בשיחה הנוגעת למשיכה מלאה של כסף מקופה מסוימת. אף ריבוי גרסאות הנאשם בסוגית הקלטת, אינה מאפשרת הכרעה מעבר לכל ספק סביר, כי זו משקפת שיחה איתו.

אותה קלטת הושמעה גם לעובד שימור הלקוחות בחברת מנורה, חיים שורק (להלן: "חיים"), בעת מתן עדותו במשטרה. חיים זיהה את קולו בקלטת (ת/24) שהושמעה לו בבית המשפט, ואישר כי זכרוננו לגבי תוכן השיחה מבוסס על הקלטת שהושמעה לו בעת מתן הודעתו במשטרה (עמ' 82 ש- 26-32 לפרוט'), ולא מעבר לכך.

26. לעומת המאשימה, אשר לא הציגה עדות מומחה לגבי אותנטיות הקלטת, הגישה ההגנה חוות דעת שערך תומר זרובבל (להלן: "תומר"), ולפיה ההקלטה עברה עיבוד ו"בהחלט יתכן" שעברה עריכת תוכן (נ/8). תומר העיד בבית המשפט, וצירף צילומי מסך מחשב (נ/9), על בסיסם ביקש להסביר את ההפסקות המוחלטות בין מילה למילה, המאפיינות אפקטים של ניקוי רעשים, המונעים אפשרות לדעת האם נמחקו מילים מהקלטת (עמ' 282 ש- 13-7 לפרוט'). אותם צילומים הם כל "תיק העבודה" לגבי חוות דעת זו. תומר טען, כי מדובר בקלטת אותה הביא לו הנאשם לבדיקה, היא ת/24, קלטת שאכן צורפה במעטפה לחוות הדעת. יחד עם זאת, קיימים מספר קשיים לגבי עדותו: ראשית, לא נמסרו פרטים לגבי התוכנה בה השתמש תומר בבדיקתו, מה מידת אמינותה, מה מידת דיוקה וכמה ניתן לסמוך על ממצאיה. שנית, תומר ביסס את ממצאיו על "זום" שערך לקטעים שונים בקלטת, כפי שנצפו על מסך המחשב שלו, כאשר בצילומים שהגיש התייחס לחלקים מסוימים בקלטת. לא ניתן לדעת באילו חלקים מדובר, בוודאי כאשר המונה בצילומים עומד על הזמן "0:00:00". שלישית, לא ברור מדוע לא הוצגה ראיה אובייקטיבית לכך שצילומי המסך (נ/9) אכן משקפים את הקלטת. הליך הבדיקה לא תועד על ידי תומר, באופן בו ניתן להתרשם ממנו ולבחון את מהימנותו. אמנם, תומר הציע "**בואו אלי ותוכלו לראות**" (עמ' 284 ש- 30 לפרוט'), ואולם מעבר לאמירה זו - לא הוצגה ראיה. אף חוות הדעת שהועברה אל המאשימה, לא כללה את אותם צילומים שלא ברור מתי הודפסו, ביחס לאיזו קלטת, זאת כשאין על צילומים אלה ציון תאריך או שיוך כלשהו לקלטת או לעבודה מסוימת. רביעית, ישנם חלקים ניכרים בקלטת, בהם מלל המסבך את הדובר, במהלכם קיים שתף של דיבור. תומר לא הציג את קטעי "השקט", המעידים לדבריו על שימוש באפקטים, למול החלק הרלוונטי בקלטת, כך שלא ניתן לדעת ביחס לאילו חלקים בקלטת טוען תומר כי "הופעלו אפקטים". על מנת לענות על כך, לדברי תומר "**צריך אולפן**" (עמ' 288 ש- 33 לפרוט'). תומר אף העיד, כי "כתם" על הצילום יכול לשקף מילה ואף משפט שלם (עמ' 290 ש- 11-10 לפרוט'), אך בלא הצגת התצוגה במחשב למול הקלטת והתקדמות השיחה - לא ניתן לקבוע היכן מצא "קטעי שקט".

בהצטבר חוסרים משמעותיים ביותר אלה, לא ניתן לתת משקל משמעותי לחוות דעתו של תומר. בנסיבות אלה, איני רואה מקום לדון בטענת המאשימה לגבי הרקע המקצועי של תומר, כמומחה בתחום חוות הדעת.

27. במקרה הנדון, הקלטת התקבלה כמוצג שהועבר לידי של החוקר הפרטי, זאת בהתבסס על עדותו. לפיכך, סוגית הקבילות אינה עומדת במרכז הדיון, אלא המשקל שיש לתת לה. כאמור, לא ניתן לקבוע מעבר לכל ספק סביר, בהתבסס על אחת מגרסאות הנאשם בלבד, כי הקלטת משקפת שיחה רצופה

שנערכה איתו. בנוסף, קיים קושי משמעותי הנוגע למקור הקלטת: כאמור לעיל, החוקר הפרטי העיד כי קיבל לידיו את הקלטת מידי היועץ המשפטי של חברת מנורה, אולם לא ידע לומר מהו מקורה (עמ' 28 ש- 26-27 לפרוט'). לא הוצגה כל ראיה לגבי מקור הקלטת, לא נשמעה עדותו של מוסר הקלטת - יועצה המשפטי של חברת מנורה, ולא הוגשה ראיה המתייחסת לאותנטיות שלה. לא ניתן להתעלם מנסיבותיו המיוחדות של המקרה הנדון, בו בוצעו עבירות זיוף רבות במסמכים הנחזים להיות רשמיים ומקוריים, באופן מתוחכם ונועז, המעורר ספק שמא פעולות אלה לא פסחו אף על אותה קלטת.

בנסיבות כוללות אלה, כאשר לא ניתן כל הסבר לכך שלא הוצגה ראיה לגבי מקור הקלטת, קיים ספק סביר, לגבי הנשמע בה כמשקף את המיוחס לנאמר על ידי הנאשם בשיחה עם חיים.

רקע לגרסאותיו הרבות של הנאשם

28. ב"כ הנאשם טענו בסיכומיהם, כי מעדות הנאשם עולה מורכבות חייו האישיים, מצבו הנפשי הבעייתי, וכן ביקשו לתת משקל לחלוף הזמן מעת האירועים ועד לעדות הנאשם בבית המשפט. רקע כולל זה הוא שהביא, לטענתם, לקושי של הנאשם לזכור פרטים מהאירוע.

הנאשם צרף לאחת מחקירותיו תחת אזהרה, אישור רפואי לגבי רקע דכאוני ונסיונות אובדניים (נספח לת/9), ציין בפתח חקירה אחרת כי הוא נמצא תחת השפעת כדורים פסיכיאטריים (ת/67 ש- 28-29), וכן העיד בבית המשפט כי הוא נוטל כדורים דומים. לצד זאת, כשנשאל על ידי ב"כ המאשימה מדוע התמהמה משך 12 ימים בטרם הגיע למסור תלונה, לאחר שהבנק השיב את מלוא סכום ההעברה מחשבון הבנק לחברת מנורה, השיב כי אושפז בתקופה זו במחלקה פסיכיאטרית (עמ' 135 ש- 3-4 לפרוט'). מדובר בשיהוי לא ברור, בוודאי כשהנאשם תיאר את מידת השפעתה ההרסנית של העברת הכסף מחשבון הבנק, על החברה שבבעלותו. באופן בלתי מוסבר, לא הוצגה כל ראיה לתמוך בכך שהנאשם אכן היה מאושפז בתקופה זו ולכן נבצר ממנו להגיש מיד תלונה.

29. יש לבחון את טיעוני ב"כ הנאשם לגבי הרקע לגרסאותיו, בהתאם למכלול הראיות. לא ניתן להבין מדוע רקע נפשי הוא שהביא את הנאשם לשקר, שוב ושוב, ולמסור מספר גרסאות סותרות, כמעט ביחס לכל סוגיה רלוונטית לאירועים. הנאשם ביקש להרחיק את עצמו מהמיוחס לו, וטוהה סיפורים, שאת פרטיהם התקשה לזכור. אכן, חלף פרק זמן בין חקירה אחת של הנאשם לשניה, ובין אלה לבין עדותו בבית המשפט. ניתן היה אף לקבל, בסבירות מסוימת, תשובות כי הנאשם אינו זוכר פרטים מסוימים, אך הנאשם העיד, שוב ושוב, על פרטי האירועים, באופן הסותר גרסה קודמת ועומד בסתירה אף לראיות אובייקטיביות. די להפנות למפורט לעיל, ביחס למגוון גרסאות הנאשם בסוגיות השונות. הנאשם ביקש לספק הסברים לראיות שעמדו כנגדו, אך התקשה להתמודד עם הראיות שהוטחו בו ועם הצורך לזכור את כל פרטי גרסאותיו הקודמות.

עוד אציין, את התרשמותי הבלתי אמצעית מהנאשם, כאדם מחושב, זהיר ומתוכנן, המקפיד על דבריו

ככל הניתן בנסיבות המקרה והראיות המסבכות שהצטברו כנגדו. כך, ניכר כי למד היטב את חומר החקירה בטרם העיד והוא בקיא בו, כפי שאף ציין בעצמו במהלך עדותו (עמ' 144 ש-23, עמ' 175 ש-7-9, עמ' 209 ש-4-5, עמ' 211 ש-1-11, עמ' 261 ש-19-24 לפרוט'); כך, נמנע מלהשיב לשאלות בטרם עיין היטב במסמכים מהם ציטטה ב"כ המאשימה בשאלותיה; וכך בירר, מספר פעמים, את שאלות ב"כ המאשימה, בטרם ענה עליהן. בשל הקושי הטמון בחומר החקירה ובגרסאות קודמות של הנאשם, לא ניתן היה בעדותו בבית המשפט לפתור את אותם קשיים בולטים הקיימים בשורת גרסאותיו, אך הנאשם עשה בהחלט ככל יכולתו.

בנסיבות אלה, לא מצאתי עיגון לטענה שיש בה להסביר או למזער את משקל שקרי הנאשם, בסוגיות מהותיות לגביהן נאלץ למסור גרסה, נוכח חומר הראיות.

בחינה משפטית

30. בחינת ראיות נסיבתיות, מתבצעת בשלושה שלבים: בחינת כל ראיה בפני עצמה, על מנת לבסס ממצא עובדתי; בחינת מארג הראיות הכולל, על מנת לקבוע אם יש בו לבסס מסקנה מפלילה אפשרית יחידה נגד הנאשם, בהתאם לניסיון החיים והשכל הישר; בחינת קיומו של הסבר חלופי, היכול לשלול את המסקנה המפלילה העומדת כנגד הנאשם (ע"פ 6101/16 **אחמד עווד נ' מדינת ישראל**, פסקה 37 (28.6.2017)).

על ההסבר החלופי להיות הגיוני ולא מאולץ:

"התזה המוצעת עד ידי הנאשם צריכה להקים ספק אמיתי שיעורר ספק סביר. לא סגי באפשרות תיאורטית ודחוקה שמעלה הנאשם, שהרי מידת ההוכחה הנדרשת בפלילי היא 'מעבר לספק סביר' ולא של ודאות מוחלטת"
(ע"פ 9038/08 **נאשף נ' מדינת ישראל**, פסקה 13 (15.4.2010)).

31. במקרה הנדון, מסד הראיות מוסכם, וכן פורטו הראיות האובייקטיביות התומכות בכך (סעיף 7 בהכרעת הדין). בנוסף, נבחנו לעיל ראיות נוספות רבות, כאשר לגבי חלק קטן מהן נקבע כי אין לתת משקל ממשי (הודאת מרציאנו בכתב האישום כנגדו, קלטת השיחה בין הנאשם לאיש שימור הלקוחות בחברת מנורה), ואילו לחלקן הגדול יש לתת משקל רב (שלל גרסאות הנאשם והראיות הנוספות, בסוגיות הקשורות לטענתו לגבי ההסכם עם ג'מאל וביטולו, אופן העברת הכסף לחשבון הבנק, הפרטים שהופיעו על גבי טופס בקשת המשיכה המזויף, פדיון ההמחאות ועוד).

די במסד הראייתי, לפיו הועברו כספי קופת המנוח לחשבון הבנק, הנמצא בשליטתו של הנאשם, בהתבסס על טפסי בקשה מזויפים בהם הופיעו פרטים אלה, ובסמוך לכך משיכת סכומי כסף ניכרים מחשבון הבנק, על ידי הנאשם אשר קיבל כסף מזומן לידיו ולחזקתו - על מנת לבסס מסקנה מפלילה יחידה כנגדו. לצד זאת, מכלול הראיות הרחב שפורט לעיל, הנוגע לשלל גרסאות הנאשם, חוסר ההגיון הפנימי שבהן, הסתירות הרבות שעלו, וכן כמות שקרי הנאשם שהתגלו ואופיים, אך מחזקים את עוצמת הראיות הקיימות ולמעלה מכך.

שקרי הנאשם במספר סוגיות מהותיות, יורדים לשורשו של ענין: כך, לגבי הדרך בה הגיעו פרטי חשבון הבנק אל הטופס המזויף של בקשה משיכת הכספים; כך, לגבי הסיבה להעברת הכסף לחשבון הבנק; כך, לגבי הסיבה לפדיון הכספים מחשבון הבנק ואופן הפדיון; וכך, לגבי הסיבה שהביאה את הנאשם לפדות את הכספים בעצמו. ביחס לכל אחת מסוגיות מהותיות אלה, הרבה הנאשם בגרסאות שנועדו להרחיקו מביצוע העבירות, ובשקרים המעידים על כך. ניתן לראות בשקרים אלה חיזוק ואף סיוע לראיות המאשימה, ובנוסף - סיוע בביסוס המסקנה הנובעת מהראיות הנסיבתיות, לגבי אשמת הנאשם (ע"פ 8948/12 **איהאב נמר נ' מדינת ישראל**, פסקאות 37, 49 (1.02.2016)).

מארג ראיות זה, מוביל למסקנה הטבעית הנובעת מהן, בהתאם להגיון ולשכל הישר, כי הנאשם היה שותף לביצוע העבירות.

משקלם הראייתי של שקרי הנאשם עולה ביתר שאת, בעת בחינת השלב השלישי - קיומו של הסבר חלופי למסקנה המפלילה. הסבריו של הנאשם לראיות המוסכמות, נבחן באופן מוקפד ומדוקדק, אך ריבוי הסתירות, חוסר ההגיון ושקרי הנאשם, מביאים לידי דחיה חד משמעית של הסבר חלופי זה. מארג הראיות הכולל, אינו מאפשר לקבל כל הסבר חלופי אפשרי אחר, אף כזה שכלל לא עלה על ידי הנאשם, ומותיר את המסקנה ההגיונית, הסבירה והמסתברת ממעשי הנאשם, כמסקנה היחידה האפשרית.

לפיכך, אני קובע כי הנאשם היה שותף למעשים המיוחסים לו בעובדות האישום הראשון.

32. המאשימה ייחסה לנאשם מספר עבירות, בגין העובדות שהוכחו. בהתאם לראיות שפורטו, הוכח חלקו של מרציאנו בביצוע העבירות, כפי שאף הודה, כאדם אשר זייף והעביר לחברת מנורה את המסמכים השונים, שהביאו לידי העברת הכספים לחשבון הבנק של הנאשם. עובדות כתב האישום ציינו, כי קשירת הקשר לביצוע פשע בוצעה בין השניים או באמצעות אחר. לאחר שהוכח חלקם של הנאשם ומרציאנו בביצוע המעשים, המשלימים אחד את השני לכלל השלמת ביצוע העבירות, אין ספק כי המעשים בוצעו בצוותא, לא על ידי הנאשם לבדו, תוך תכנון מוקדם וביצוע פעולות לשם קידום העבירות עד להעברת הכסף לחשבון הבנק ומשיכת כסף על ידי הנאשם מהחשבון, בסמוך לכך. זוהי המסקנה האפשרית היחידה, כאשר מדובר באירוע פלילי המורכב משלבים שונים, שטביעת אצבעו של הנאשם ניכרת בכולם, החל ממסירת פרטי חשבון הבנק, דרך זיוף מסמכים וציון פרטי חשבון זה, הגשת המסמכים לחברת מנורה, העברת הכספים אל חשבון הבנק של חברת הנאשם, ולבסוף - פדיון כספים על ידי הנאשם. די בחלקו של הנאשם כפי שהוכח לעיל, על מנת להצביע על הפעולות שביצע לשם קידום העבירות והשלמתן, תוך ביסוס חלקו המרכזי כאדם שקיבל לידיו את הכספים שנגנבו במרמה, באופן המעמיד את עניינו כמבצע בצוותא, בהתאם לקביעת זהות "מבצעים בצוותא" בפסיקה:

"המבצעים בצוותא הם" שותפים המהווים גוף אחד הפועל להשגת מטרה משותפת באופן שכל אחד מהם אחראי להתממשות התוצאה שהייתה בבסיסה הסכמה משותפת לפעול. מקום שכמה בני-אשר-על-כן, אדם חוברים יחד לביצועה של עבירה, כאשר לכל אחד מהם "תפקיד" בביצוע - נושא כל אחד מהם באחריות לביצועה" מבצע בצוותא", ואין נפקאמנה, מהו אופיו של ה"תפקיד" שאותו הוא ממלא במסגרת ביצועה של העבירה."

(ע"פ 8959/14 דניאל בן סימון נ' מדינת ישראל, פסקה 42 (24.06.2015)).

מסקנה זו, לגבי ביצוע המעשים בצוותא, מבססת את העבירות שיוחסו לנאשם, אשר הצורך בביצוע התחייב לשם השלמת מעשה העבירה: קשירת הקשר עם אחר לביצוע הפשע; הצורך בהתחזות לאדם אחר במסמכים, על מנת לבקש את פדיון קופת המנוח בחברת מנורה; השימוש שנעשה במסמכים המזויפים, בהם פרטי חשבון הבנק, על מנת להעביר את לחשבון; מרמה והפרת אמונים בתאגיד; קבלת הכסף במרמה בחשבון הבנק; פדיון הכסף על ידי הנאשם, כפעולה אסורה ברכוש אסור. נסיבות המקרה מהוות נסיבות מחמירות של קבלת דבר במרמה, זאת נוכח התחכום, התעוזה, הזיוף המשמעותי, היקף המרמה, ביצוע בצוותא עם עובד חברת מנורה אשר הפר את האמון שניתן בו כעובד החברה, ועוד. סוגיה זו של נסיבות מחמירות, ברורה מחומר הראיות, ולגביה ב"כ הנאשם לא טענו דבר. סוגיה נוספת לגביה לא נטען דבר בסיכומי ההגנה, היא עבירת הפעולה האסורה ברכוש אסור, אשר מסד הראיות שלעיל מקיים את יסודותיה, לאחר שנדחה הסבר הנאשם כהסבר חלופי אפשרי למסקנה הנובעת מהן. הנאשם, אשר היה חלק בלתי נפרד מעבירת המקור של העברת כסף במרמה מחברת מנורה לחשבון הבנק, בוודאי היה מודע לפעולה אסורה זו, ועשה שימוש אסור ברכוש אסור זה, בכך שפדה כספים רבים מחשבון הבנק (ראו פירוט לגבי פדיון הכספים, בפרק העוסק באישום השני). אפנה עוד לכך, שהנאשם כלל לא הסתיר את פדיון הכספים האסורים על ידו, בסכום העולה על הסכום הקבוע בתוספת השניה לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס - 2000, וביקש להסוות פדיון אסור זה כלגיטימי, כחלק מפעילותו העסקית במסגרת ביטול הסכם עבודה.

עבירת הפרת האמונים בתאגיד, מתייחסת לבעל תפקיד בתאגיד, כפי שמילא מרציאנו בחברת מנורה (אין מחלוקת בין הצדדים כי מרציאנו עונה על יסודות העבירה, ולפיכך לא ארחיב). יחד עם זאת, כשמדובר בעבירה המאופיינת ברכיב נסיבתי של עושה ספציפי, מיוחד, ניתן להטיל אחריות גם על המבצע בצוותא, בו לא מתקיים הרכיב הנסיבתי הנדרש, זאת מכח סעיף 34ב' לחוק העונשין (ע"פ 6914/04 **זאב פיינברג נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פסקה 33 (7.3.2005)). במקרה הנדון, מדובר בנתון "ענייני", המהווה תנאי להתהוות העבירה, ולא בפרט "אישי" שאין התהוות העבירה מותנית בו (ראו לענין זה, ע"פ 257/14 **יניב אוחנה נ' מדינת ישראל**, פסקאות 10-11 (12.5.2014)). לנוכח המסקנות הנובעות מהראיות הנסיבטיות, והקביעה כי הנאשם ומרציאנו פעלו בצוותא החל משלב קשירת הקשר, סעיף 34ב' לחוק העונשין חל במקרה הנדון, ולפיכך יש להרשיע את הנאשם בעבירת מרמה והפרת אמונים בתאגיד.

טיעוני ההגנה

33. ב"כ הנאשם טענו בסיכומיהם טיעונים שונים, לגבי העבירות שיוחסו לנאשם, אליהם אתייחס להלן:

- ביחס לעבירת קשירת הקשר, נטען כי לא ניתן להרשיע את הנאשם בעבירה זו, כאשר מרציאנו לא הורשע בה. הראיות שפורטו מבססות את יסודות עבירה זו (סעיף 32 בהכרעת הדין). הוכח כי קשירת הקשר בוצעה בין השניים או באמצעות אחר נוסף, כפי שנכתב בכתב האישום. בנוסף, אין הנאשם יכול להסתייע בכתב האישום המתוקן בעניינו של מרציאנו, אשר לא כלל עבירה זו (וכן עבירות נוספות המיוחסות לנאשם). במסגרת הסדר טיעון שנערך עם מרציאנו, תוקן כתב האישום לגביו וכן נמחקו מספר הוראות חיקוק. לא ניתן לבחון את מגוון השיקולים שעמדו בפני

הצדדים בעת שהגיעו לידי הסדר טיעון זה, ומכאן שלא ניתן אף לתת משקל לכך שהמאשימה בחרה למחוק הוראות חיקוק מסוימות לגביי במסגרת אותו הסדר. אין הדבר מעיד בהכרח על קושי ראיתי בהוכחת יסודות העבירה לגביי מרציאנו, ובוודאי שאין הדבר מעיד על קושי ראיתי לגביי הנאשם שבפני.

- אשר לעבירת השימוש במסמך מזויף, נטען כי זו בוצעה על ידי מרציאנו, ולכן לא ניתן להחיל לגביה את עבירת קשירת הקשר עם הנאשם, שכן מדובר בעבירה עצמאית. אין בידי לקבל טיעון זה: כאמור, יש לייחס לנאשם ביצוע בצוותא של מכלול הפעולות אשר בוצעו במסגרת האירוע העברייני. אין מדובר בסוגיה המתייחסת לקשירת הקשר, אלא לביצוע בצוותא של מכלול הפעולות אשר הביאו לידי ביצוע העבירות. בנוסף, אין ספק כי הנאשם אכן עשה שימוש במסמך המזויף, גם אם לא היה בשליטתו הפיזית, בכך שבאמצעות הגשתו על ידי שותפו לעבירה, ורישום פרטי חשבון הבנק של הנאשם במסמך, הועברו כספי הקופה לחשבון הבנק ונפדו בחלקם על ידי הנאשם.

- באופן דומה, אין לקבל את טענת ב"כ הנאשם כי לא התקיימו יסודות עבירת ההתחזות לאדם אחר, בשל חוסר משקל הקלטת: כפי שפורט בעובדות כתב האישום, עבירת ההתחזות מיוחסת לנאשם בשל התחזותו למתלוננת, וצירוף פרטי חשבון הבנק שלו, בטופס המזויף אשר הביא להעברת כספי הקופה, ולא בשל שיחת הטלפון. גם אם לא הנאשם הוא שביצע בפועל את רישום חשבון הבנק כנחזה לחשבונה של המתלוננת, והתחזה למתלוננת כמבקשת את פדיון הקופה, הרי חלקו באירוע מעיד על ביצוע בצוותא אף של עבירה זו, ההכרחית להשלמת העברת הכסף ומהווה חלק בלתי נפרד מהתכנית העבריינית הכוללת.

- ב"כ הנאשם טענו עוד, כי לא ניתן להרשיע את הנאשם בעבירת הפרת אמונים בתאגיד, כאשר בעל התפקיד בתאגיד הוא מרציאנו ולא הנאשם, וכן המאשימה נמנעה מלייחס לנאשם ביצוע עבירה זו בצוותא. לגבי סוגית הרכיב הנסיבתי של "בעל תפקיד", אפנה להתייחסות בסעיף הקודם. אשר לטיעון המתייחס להימנעות ייחוס עבירת ביצוע בצוותא - אכן, המאשימה לא צירפה הוראת חוק זו, סעיף 29(ב) לחוק העונשין, להוראות החיקוק שצינו בכתב האישום. יחד עם זאת, עובדות כתב האישום נוסחו באופן ממנו עולה בברור שיתוף הפעולה בין הנאשם למרציאנו, בדרך של ביצוע בצוותא, לאחר שקשרו קשר לביצוע העבירות (ראו סעיף 40 בהכרעת הדין, לגבי חשיבות ניסוח עובדות כתב האישום, ביחס להגנת הנאשם ולהכרעת הדין). לא ניתן לומר כי הנאשם "הופתע" מטיעון המאשימה לביצוע העבירות בצוותא, כפי שיכול היה להבין מעובדות כתב האישום. הנאשם אף עשה ככל יכולתו במהלך הדיונים, על מנת להתגונן מפני הקשר שפורט בעובדות כתב האישום, חלקיהם המשתלבים של הנאשם ומרציאנו בביצוע המושלם של העבירות, כפי שהמאשימה ביקשה לבסס במהלך הדיונים, תוך שטען כי אין ולא היתה כל היכרות ביניהם. הגנה זו ניכרה בתגובת הנאשם לכתב האישום, בדרך חקירתו של מרציאנו על ידי ב"כ הנאשם, ובעדותו של הנאשם בבית המשפט. מכאן, כאשר מתחילת ההליך היה ברור שהמאשימה מייחסת לנאשם ולמרציאנו את ביצוע המעשים בצוותא, באופן שאינו ניתן לפרוש אחר, הרי שלא נפגעה הגנתו של הנאשם, אשר אף התגונן מפני טיעון זה.

כך נקבע, לגבי פעולות מסוימות של אחד המבצעים, אשר אינן בהכרח חיוניות להצלחת העבירה:

**"מעשיו של כל מבצע בצוותא בנפרד אינם חייבים להיות חיוניים להצלחת העבירה
ו, ודי בכך שמעשים אלו משולבים בתכנית שנועדה לביצוע העבירה, ומהווים שותף
ותמלאה בביצועה"**

(ע"פ 7704/13 יעקב מרגולין נ' מדינת ישראל, (8.12.2015), פסקה 18
בפסק דינו של כב' השופט הנדל).

34. ב"כ הנאשם טענו למחדלי חקירה שונים, אשר העיקרי בהם הוא העובדה שהמשטרה לא פעלה לשם
איתורו של ג'מאל. בנוסף, טענו שהמשטרה לא ביצעה חקירה מעמיקה ביחס לאופיר נוי, לגביו העיד
מרציאנו שהיה שותף לעבירה, וכן לא חקרה את אנשי הבנק אשר התרשלו בתפקידם.

השוטר אבי אלפסי העיד, כי בהתאם למספר תעודות הזהות של ג'מאל המופיע בהסכם שצירף
הנאשם, איתר כי קיים אדם בשם זה, אשר נעצר בעבר בגין שהיה שלא כדין בישראל (עמ' 58 ש-
27-29 לפרוט'). עוד העיד, כי בשל מקום מגורי ג'מאל בשטחי "הרשות", "הכריז" אותו כך שכל
שיעצר - יובא לחקירה בגין אירוע זה (עמ' 59 ש- 16-18, 29-30 לפרוט'). במהלך הדיון, הוגש
בהסכמה מזכר שכתב השוטר אלפסי, לפיו לאור מקום מגוריו של ג'מאל והעובדה שכניסה לשטחי
הרשות מהווה סיכון, הוחלט שלא לעשות זאת (ת/36).

ניתן היה לעשות יותר ממה שנעשה על ידי המשטרה, על מנת לנסות ולאתר את ג'מאל, על אף שמדובר בתושב
קלקיליה (נ/2). יחד עם זאת, לא ברור כיצד איתורו יכול היה לשנות את תמונת הראיות, זאת נוכח שילוב
הראיות השונות ושקריו הבוטים של הנאשם, המציבים תמונה ראייתית איתנה וחד משמעית, ומנפצים כל
אפשרות לקבל את הגרסה בדבר הסכם עם ג'מאל, אף אם ג'מאל בעצמו היה מאשר אותו. נתון נוסף התורם
למידת הוודאות באשמתו של הנאשם, הוא פעולותיו למנוע מתן מידע שיאפשר לאתר את ג'מאל, הסתרת
מספר הטלפון שלו, צילומי האבטחה בהם נצפה כביכול, ועוד (ראו בפרק הניתוח העובדתי).

הטענה הנוגעת לחקירת אופיר נוי, זכתה להתייחסות השוטר אלפסי, אשר חקר את אופיר (עמ'
55-58 לפרוט'). בהתאם לעדותו, הראיה היחידה שקשרה חשוד זה למעשים, היא אחת העדויות של
מרציאנו, אמירה ממנה חזר בו בהמשך, ולפיכך לא נמצא מקום לביצוע פעולות חקירה נוספות. כאשר
אותה אמירה בודדת, באחת מעדויותיו של מרציאנו, שבהמשך כפר בה, היא הראיה היחידה הקושרת
את אופיר נוי למעשים, קשה להתייחס למעצרו, חקירתו וחיפוש שנעשו, כאל חקירה רשלנית. יתכן כי
ניתן היה לבצע פעולות חקירה נוספות, אך אין מדובר במחדל שיש בו להשפיע על הגנת הנאשם. באופן
דומה, גם אם התרשל הבנק בכך שקיבל העברה לחשבון הבנק בניגוד לנוהל המפקח על הבנקים, נתון
שלא הוכח די הצורך בדרך של הצגת הנוהל, למשל, הרי שאין בכך כדי להשפיע על הגנת הנאשם,
שניזון מפרי המרמה.

יש להזכיר, כי בחינת מחדלי חקירה אינה בחינת אופן ניהולה, אלא בחינת משקל המחדל על אפשרות התגוננות
הנאשם:

"בחינת טענה לקיומם של מחדלי חקירה, אינה מבקשת לבחון האם ניתן היה לנהל את החקירה בדרך אחרת, טובה יותר, יעלה יותר, אלא האם קופחו זכויותיו של החשוד, האם בחקירתו לא נשמרו הכללים וההנחיות שגובשו על מנת לאפשר לו להתגונן כראוי ולאפשר לבית המשפט לבצע מלאכתו בגילוי האמת... משקלו של המחדל החקירתי ייקבע הן מתוך בחינת המחדל עצמו, טיבו ומהותו, הן - ובעיקר, מתוך בחינתו על רקע מכלול הראיות" (ע"פ 5104-06 אנזור בניירישלול נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (2.5.2007)).

לפיכך, אני דוחה את טענות ההגנה.

(ב) אישום שני

העלמת הכנסה

35. המאשימה יחסה לנאשם, הכנסה הנובעת מפדיון ההמחאות מחשבון החברה בצ'ינג', בהתאם לפירוט המופיע באישום השני, בסך כולל של 952,601 ₪. בגין הכנסה זו, נטען כי חייב היה הנאשם בהגשת דו"ח לפקיד השומה, אך השמיט זאת מדו"ח לשנת 2013 שהגיש לפקיד השומה, ולא שילם את מס ההכנסה הנדרש.

הנאשם הודה שניכה בעצמו ובאמצעות בנו, את ההמחאות שרשם לפקודת ג'מאל, וקיבל את התמורה לידו: כך, החל מתלונתו הראשונה, אליה צירף את עותקי ההמחאות על שם ג'מאל, דרך חקירותיו תחת אזהרה ועד לעדותו בבית המשפט (ת/9 ש-30, ת/10 ש-3, ת/67 ש-135-141, ת/162, ת/68 ש-120-142, עמ' 119 ש-21, עמ' 162 ש-23-27, עמ' 242 ש-4-5, עמ' 243 ש-18-20, עמ' 244 לפרוט'). מדובר ב-8 המחאות שנפדו בצ'ינג', בסך כולל של 750,000 ₪ (ראו נספחים ל-ת/67, בהם עותקים של חלק מהמחאות אלה וכן קבלות מהצ'ינג', בהן צוין במפורש כי נוכו על ידי הנאשם). לגבי 6 המחאות נוספות המופיעות בעובדות כתב האישום, שאין רשומות על שמו של ג'מאל (להלן: "6 ההמחאות"), טען הנאשם בחקירתו כי מדובר בהמחאות לספקים אשר נהגו לפדות אותן בעצמם, לאחר שהיה מאשר טלפונית עסקאות אלה (ת/68 ש-137). בבית המשפט, שב הנאשם על גרסה זו, לפיה לא פרט את 6 ההמחאות (עמ' 247 ש-30-27 לפרוט').

מיכאל אסידו (להלן: "אסידו"), עובד הצ'ינג', העיד על אופן עבודתו, כשהגיע לקוח עם המחאה: ראשית, על המבקש היה להזדהות באמצעות תעודת זהות וספח; בהמשך, העובד פתח את כרטיס הלקוח המתאים, הזין ותיעד הכל במחשב במקום; לבסוף, כל המחאה שנפדתה בצ'ינג', נסרקה למחשב, תועדה בכרטיס הלקוח, ובהמשך הופקדה בבנק (עמ' 30 ש-4-14 לפרוט'). הודעתו של אסידו הוגשה בהסכמת הצדדים, על המשמעות הראייתית של הדבר (עמ' 31 לפרוט'), ובה התייחס לבדיקות שערך לגבי ההמחאות הרלוונטיות: לגבי 6 ההמחאות, שלא נרשמו על שמו של ג'מאל, העיד כי נפדו על ידי הנאשם ובנו (ת/30 ש-12-23. עותקי

ההמחאות שהוצגו לאסידו, בהתאם לסימון המפורט עליהן, מצוי כנספח (ת/67). בנוסף, במעמד גביית הודעתו של אסידו בצ'ינג', תפס מידיו השוטר אבי אלפסי עותקים של קבלות בגין ניכיון ההמחאות, בהן מפורטות 6 ההמחאות שלא נכתבו על שם ג'מאל. כל הקבלות נכתבו על שם בנו של הנאשם, ד' ג' (ת/44, א.א. 54-57), אשר צילום תעודת הזהות שלו צורף להודעתו של אסידו (ת/30).

הנאשם אישר בחקירתו הראשונה, כי בנו ד' "עזר לי ופרט כמה שיקים. של ג'מאל וגם שיקים אחרים שביקשתי ממנו" (ת/9 ש-64). בהמשך, שב ואישר, כי נתן לבנו המחאות אותן פרט הבן לבדו בצ'ינג' בו עבד אסידו, ומסר לידי הנאשם את המזומן אותו קיבל (ת/10 ש-5-1). אמנם, בבית המשפט טען הנאשם שמעולם לא ביצע עסקאות מול אסידו (עמ' 248 ש-24-19 לפרוט'), אך עדותו של אסידו לא נסתרה בדבר, ומצאה ביסוס וחיזוק במספר היבטים: הקבלות שנכתבו על שם בנו של הנאשם עבור ניכיון 6 ההמחאות; אישור הנאשם בעצמו כי שלח את בנו לבצע פעולות אלה; ובהגשה בהסכמה של הודעת אסידו במשטרה, ללא עימותו בחקירתו הנגדית עם טענת הנאשם בבית המשפט, כי מעולם לא ביצע עסקאות מולו. הנמקות אלה מציבות את עדותו של אסידו כאמינה ביותר, לעומת הקושי במתן אמון בדברי הנאשם, כמפורט בהכרעת דין זו.

לפיכך, אני קובע כי כל ההמחאות המפורטות בעובדות כתב האישום, נוכו על ידי הנאשם או בנו, כאשר התמורה במזומן הועברה לידי הנאשם.

36. לגבי 5 מתוך 6 ההמחאות, טען הנאשם כי מדובר בספקים, לגביהם הכחיש, בחקירתו ובבית המשפט, כי ניכה המחאות עבורם (סעיף 35 בהכרעת הדין). ההמחאה האחרונה, נרשמה על שמו של נחום דורון, גיסו לשעבר של הנאשם, כהחזר להלוואה שנתן (ת/68 ש-71-64, עמ' 247 ש-31 - עמ' 248 ש-7 לפרוט'). כרטסת הנהלת החשבונות ביחס לנחום דורון, מתייחסת כולה להלוואות, לאורך שנים, כאשר פעמים רבות מצוין במפורש בכרטסת שמדובר בניכיון המחאות (ת/63). כל שנכתב בכרטסת לגבי ההמחאה לנחום דורון, המופיעה בכתב האישום, הוא שמו של נחום בכרטסת הנקראת "הלוואה נחום דורון". ניהול כרטסת הנהלת החשבונות נעשה על ידי עובדת של יועץ המס, ממנה לא נגבתה הודעה ולא נשמעה עדותה, שיבהירו כי במקרה של המחאה זו אין מדובר בניכיון המחאה לשם החזר הלוואה. באופן דומה, לא נגבתה הודעה כלשהי מנחום דורון, גיסו לשעבר של הנאשם, ולא נשמעה עדותו. אף הנאשם לא נחקר לעומק, במהלך החקירה במשטרה, ברשות המיסים או בבית המשפט, לגבי נסיבות המחאה זו. לפיכך, עולה ספק סביר ביחס לעובדות הנוגעות לפדיון ההמחאה של נחום דורון על ידי הנאשם, כאשר ניתן היה לצפות לכל הפחות לנסיבון חקירתי, על מנת לקבל מענה לגבי נסיבות פדיון ההמחאה, יתכן כהחזרת הלוואה לנחום דורון במזומן, ועוד (ראו סימני שאלה נוספים, בסעיף 42 בהכרעת הדין).

37. כל ההמחאות נפדו בין החודשים מרץ-מאי 2013. דו"ח ההכנסות האישי של הנאשם לשנת 2013, הוגש למס הכנסה (ת/67 נספח ל.ח. 15), בו צוינה הכנסה כוללת של 51,036 ₪ לשנת 2013, זאת לצד הסעיף המציין הכנסה ממשכורת. הנאשם אישר כי דו"ח זה משקף את כל הכנסותיו לשנת 2013. יש עוד להפנות לכך, שהנאשם בעצמו העיד כי הכנסתו החודשית היא כ- 7,000 ₪ (ת/67 ש-46). לא נמצא כל רישום בדו"ח ההכנסות האישי של הנאשם, לסכומים שנוכו בצ'ינג' על ידו ובאמצעות בנו.

טיעוני ההגנה

38. ב"כ הנאשם מיקדו את טיעוניהם בסכום הכסף שהועבר אל חשבון הבנק מחברת מנורה, תוך טענות שונות ביחס לחובת הדיווח לגבי סכום זה, אך לא התייחסו לסכומים אותם קיבל הנאשם לידי מההמחאות אותן ניכה. נקודת המוצא לטיעון זה, היא שפעולת פדיון הכספים על ידי הנאשם בוצעה על מנת להעביר באופן מיידי את הכסף במזומן לידי ג'מאל, ואילו 6 ההמחאות שנרשמו על שמות אחרים כלל לא נוכו על ידי הנאשם. קו הגנה זה קרס, נוכח חוסר האמון המוחלט בגרסת הנאשם, השקרים הרבים שפורטו בהכרעת הדין, חוסר הגיון דרך הפעולה הנטען, כפי שנומק בהרחבה בהכרעת הדין, והקביעה העובדתית לפיה הנאשם קיבל לידי את תמורת ניכיון ההמחאות שפורטו בעובדות כתב האישום.

לגבי יסוד הכוונה, אשר נטען בסיכומי ההגנה כי לא הוכח, נקבע כך:

"את הכוונה האמורה בסעיף 220 לפקודה מוכיחים ברוב המקרים באמצעות הנסיבות... זאת, עקב הקושי הרב, בעיקר בתחום העבירות הפיסקאליות, לבחון כליות ולב. משכך, בהעדר הסבר סביר אחר להסתרת מקורות ההכנסה של המערערים, יכולות הראיות הנסיבתיות לשמש בסיס להוכחת היסוד הנפשי בעבירה... כשהנסיבות מצביעות בכיוון מסקנה חד-משמעית בדבר קיום כוונה פלילית, ואין הסבר סביר אחר לאותן נסיבות, המסקנה המתבקשת היא שהתקיימה הכוונה כאמור. לעתים, עצם השמטת הכנסה מדוחות על הכנסות שמגיש נישום תלמד על קיום כוונה להתחמק מתשלום מס, כשאין להשמטה זו כל הסבר סביר אחר"

(ע"פ 5529/12 אהרון אוהב ציון נ' מדינת ישראל (9.11.2014) פסקה 24 בפסק דינו של כב' השופט דנציגר).

במקרה הנדון, נדחתה לחלוטין גרסתו של הנאשם ביחס לג'מאל והחזר כספים לו במזומן, זאת בהתבסס על נסיבות המקרה. באופן דומה, ביחס לספקים, כאשר הנאשם כפר בכך שניכה את ההמחאות, ולא נמצא כל הסבר סביר היכול לעורר ספק ביחס לפעולה כשרה שכזו מצידו, הנסיבות מצביעות על מסקנה חד משמעית כי הנאשם קיבל את תמורת ניכיון ההמחאות לידו. תמורה זו מהווה הכנסה, אותה לא רשם הנאשם בדו"ח האישי, מתוך כוונה להשתמט מתשלום מס.

למעלה מהדרוש, אציין כי אין מקום לדון בטענת ה"קזוז" שטענו ב"כ הנאשם, ביחס להשבת הכספים מחשבון הבנק אל חברת מנורה, זאת כאשר ההכנסה המיוחסת לנאשם אינה נובעת מהכספים שהועברו לחשבון הבנק, אלא מהכספים אותם פדה מתוך חשבון החברה, בדרך של ניכיון המחאות, כפי שנטען בכתב האישום.

לפיכך, אני קובע כי הנאשם השתמט מתשלום מס לגבי הכנסה בסך של 912,601 ₪.

39. המאשימה טענה בכתב האישום המתוקן, כי הנאשם רשם בכזב בספרי החברה 4 מהמחאות שניכה במזומן, בהיקף כולל של 134,000 ₪ (להלן: "4 המחאות"), כתשלום לספקים, ובכך הגדיל את הוצאות החברה. עובדות האישום השני פירוטו 14 המחאות אותן ניכה הנאשם אצל נותני שירותי מטבע, ובהמשך נכתב, באופן כללי, כי 4 מהן הן 4 המחאות, תוך שהמאשימה לא פירטה באילו המחאות מדובר. המאשימה ציינה כי הנאשם רשם בכזב את 4 המחאות כתשלום ל"ספקים", כך שניתן להסיק, ברמת וודאות מסוימת, שלא התכוונה להמחאות שנרשמו על שם ג'מאל, אשר פרטיותו לא נמצאה בכרססת שהוגשה. כתב האישום מפרט שש המחאות שנכתבו על שמות חברות ואנשים שאינם ג'מאל. רק בסיכומיה, טענה המאשימה כי מדובר בהמחאות לחברת ארנה (בסך 30,000 ₪), לכרן (בסך 29,000 ₪), לדין חיים יוסף (בסך 35,000 ₪) ולנחום דורון (בסך 40,000 ₪). סכומי ההמחאות נמצאים בטבלה המפורטת בעובדות האישום השני). בנוסף, טענה המאשימה כי עבירת הרישום הכוזב התגבשה בהתבסס על עדות יועץ המס, אשר העיד שהמחאות אלה נרשמו ברישומי החברה כהוצאה לגיטימית, על אף הודעת הנאשם כי מדובר בחלק מהחזר הכסף לג'מאל.

40. המסגרת הנורמטיבית לבחינת ניסוח כתב אישום, קובעת כי על המאשימה לפרט, בהתאם להוראת סעיף 85(4) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, מהן העובדות המיוחסות לנאשם ומקימות את יסודות העבירה. אין המדובר אך בהוראה טכנית, אלא בשינוי מהותי ביחס לנהוג טרם חקיקת חוק סדר הדין הפלילי:

"מאזשחוקק
הפליליכתבהאישוםאינומנוסחועובדותמצות,אלאעלדרךהסברוהביאור.בעברהיהע
להתביעהאך
עלסעיפיהעבירותו"לצרף"פירוטה"נחוץלמסירתידעותמסתברותעלטיבהאשמה",
ואילוהכיווןהדרשהבדיןהיא"לתאר"אתהעובדות(סעיף85(4)לחוקסדרהדין
הפלילי[נוסחמשולב](להלן:חוקסדרהדין
הפלילי);בעברבתשובהלאישוםהיההנאשםמודהאוכופר"באשמה"...ואילוהכיוון-
וכפישעשההמבקשלפנינו-הואמודהאוכופר"בעובדות"(סעיף152
לחוקסדרהדיןהפלילי)"

רע"פ 5978/04 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד(4), 594, 605-606 (2006).

וכפי שצוין כבר השופט קדמי בספרו:

"סיפור העובדות, חייב לשקף את כל מרכיבי העבירה, המיוחסת לנאשם, הן הרכיבים המהווים את היסוד הפיזי, והן הרכיבים המהווים את היסוד הנפשי שבה. 'סיפור העובדות' חייב להיות כזה, שאם הנאשם מודה בו - די בכך לבסס את הרשעתו בעבירה המצויינת בהוראות החיקוק"....

(י. קדמי, על הדין בפלילים, חלק שני, מהדורת 2009, עמ' 915).

מדברים אלה עולה חשיבות ניסוח עובדות כתב האישום, והצורך לכלול בו את כל המרכיבים המהווים את יסודות העבירה המיוחסת לנאשם. אותן עובדות מהוות את המקור להגשת כתב האישום, משמשות את הנאשם בבניית

הגנתו, וכן משמשות את המסד להכרעת הדין בבית המשפט:

"אין להמעיט בחשיבותן של העובדות המפורטות בכתב האישום, כאילו המסגרת החיצונית תהייה אקראית או אילו התוכן חסר חשיבות. מערכת העובדות אמורה מהווה את המקור והאתגר לסיבה לחקירה ולהגשת כתב האישום; בתחומה המנהל הנאשם את הגנתו, והיא המשמשת את היסוד, שעליו מתבססת הבית המשפט לבנות את הכרעת הדין. ואף יש לפעמים שעובדות אלה, שבכתב האישום הן כה חשובות, עשומכריות והן אף את העובדות שהוכחו במשפט, לגבי פירושו של חוק מסוים"

(ע"פ 534/84 אסתר אריה נ' מדינת ישראל, פסקה 9, פ"ד מא(3), 561, 575 (1985)).

41. אמנם, הנאשם לא טען טענה מקדמית של "פגם או פסול בכתב האישום", בהתאם לסעיף 149(3) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב - 1982, אולם לא ניתן להתעלם מכשל זה בניסוח כתב האישום. לא ברור כיצד ומדוע בחרה ב"כ המאשימה בסיכומיה, לעתור להרשעת הנאשם בעבירת רישום פנקס כוזב בגין 4 ההמחאות, כאשר אף בחקירתו הנגדית בבית המשפט ניכר כי אינה משוכנעת בגין אילו מתוך 6 ההמחאות מיוחסת העבירה:

"ש. ...אני מדברת על ספקים. ספציפית איקס ספקים האלה, עליהם הצבעת ב-5 צ'קים שונים הצבעת שהם, ת. פרט לגיסי ש-40 אלף שקל ש. נכון, זה 4 צ'קים"
(עמ' 247 ש-31 - עמ' 248 ש-2 לפרוט').

כך, עולה שבבית המשפט בחרה המאשימה לייחס לנאשם 5 המחאות שאינן מיוחסות לג'מאל, ולא 6 כפי שנוסח כתב האישום, אשר ללא גיסו של הנאשם - הפכו להתייחסות ל-4 המחאות. לעומת זאת, בסיכומיה התייחסה המאשימה להמחאה לגיסו של הנאשם ול-3 המחאות נוספות לספקים. יתרה מכך, כפי שניתן ללמוד מדברי ב"כ הנאשם בפתח עדות יועץ המס, ההגנה כלל לא נערכה להתגונן בפני העבירה בה ביקשה המאשימה להרשיע בסיכומיה: **"המאשימה טענה בכתב האישום כשרשמה בהוראת החיקוק השניה באישום השני, מלל של סעיף 220(4) לפקודה"** (עמ' 86 ש-19-20 לפרוט'). המאשימה לא הגיבה לטיעון זה, כך שבנוסף לעובדות החסרות בכתב האישום, ניתן בהחלט להסיק כי הנאשם אף הבין שעליו להתגונן בפני עבירה על סעיף 220(3) לפקודה ולא סעיף 220(4), כפי שעתרה המאשימה בסיכומיה. די בקושי משמעותי זה, על מנת לבסס הגנה מן הצדק ביחס להוראת חיקוק זו.

42. למעלה מהדרוש, אפנה לקשיים נוספים המתעוררים ביחס לעבירה זו. בהתאם לעדות יועץ המס, 4 ההמחאות נכתבו בהנהלת החשבונות (ת/62). המאשימה לא הציגה כל חשבונית או ספרי הנהלת חשבונות שנערכו על ידי הנאשם או החברה, למעט כרטסת הנהלת חשבונות (ת/63). מעדות יועץ המס עולה, כי החומר הקשור לנאשם ולחברה נתפס ממשרדו על ידי שלטונות מע"מ ולכן **"בכלל אין לי חומר לייצר ממנו עבודה מסודרת"** (עמ' 87 ש-12-13 לפרוט'). בחינת 4 ההמחאות (צורפו כנספח לחקירת הנאשם במשרדי רשות המיסים, ת/67), למול ראיות אלה, מביאה למסקנות הבאות:

לגבי ההמחאה לכרן, ציין יועץ המס שהופיעה בכרטיס "המרכז לקבלן" כהמחאה שנפרעה ולאחר מכן ניתנה פקודת ביטול "כאילו לא נפרע" (ת/62 ש-55). בכרטיס אכן הופיעה המחאה בסכום דומה בכרטיס "המרכז לקבלן", אולם לא ניתן הסבר כיצד ומדוע מדובר באותו גורם, מדוע המחאה שניתנה ל"כרן" נרשמה בכרטיס "המרכז לקבלן" וכיצד הגיע יועץ המס למסקנה זו. באופן דומה, לגבי ההמחאה לדן חיים יוסף, ציין יועץ המס שנרשמה תחת כרטיס "ירון בולונדי" (ת/62 ש-60). כפי שהעיד יועץ המס לגבי כל שאמר, ובפרט לגבי המחאות אלה, לא הוא הגורם שטיפל במשרדו בענייני החברה והנאשם, אלא עובדת בשם קרן: היא שקיבלה את החומרים השונים מהנאשם, היא שסידרה אותם, היא שהכניסה פרטים למחשב ועוד (עמ' 87 ש-24-29 לפרוט'). הנאשם אישר דברים אלה. עדותו של יועץ המס אינה מבוססת על פעולות שביצע בעצמו, אלא על הסקת מסקנות מהמסמכים שהוצגו לו (עמ' 92 ש-5-9 לפרוט'). העובדת אשר ביצעה את הפעולות, לא העידה בבית המשפט, וכלל לא מסרה הודעה בחקירה, כך שנותר ספק לגבי השאלה מדוע נרשמו ההמחאות בכרטיס ומה אמר לה הנאשם לגביהן (ראו עוד לענין זה, את התייחסות יועץ המס למספר המחאות נוספות שהופיעו באישום השני, אחת מהן המחאה נוספת אשר ניתנה לאותו "ספק" דן חיים יוסף, לגביהן טען יועץ המס שלא נרשמו בהנהלת החשבונות (ת/62), והמאשימה בחרה שלא ליחס לנאשם את הוראת חיקוק זו בגין).

לגבי ההמחאה לנחום דורון, העיד הנאשם כי מדובר בגיסו ובהחזר הלוואה (ת/68 ש-64-67), כפי שנרשם אף בכרטיס הרלוונטי. חקירת המקרה הסתפקה במענה זה, והדבר לא נבדק מעבר לכך: הנאשם לא נשאל מדוע ניכה את ההמחאה עבור גיסו לשעבר; הגיס בעצמו לא נקרא למתן עדות על מנת לברר האם אכן נתן הלוואה לחברה; הגיס לא נשאל האם קיבל לידי את ההמחאה, או האם ביקש מהנאשם לפרוע אותה בעבורו ועוד. בנוסף, יועץ המס אישר בבית המשפט, שההמחאה הקשורה לנחום דורון כלל לא עברה להוצאות (עמ' 93 ש-18 לפרוט').

43. אתיחס עוד לאופן החקירה ולראיות נוספות שהוגשו על ידי המאשימה, אותן ניסתה לקשור לעבירת הרישום הכוזב. במהלך פרשת התביעה, העידו בנימין חכם פור ואירנה לדינסקי, לגבי חשבוניות מזויפות בהן נעשה שימוש במספר החברה שלהם (עמ' 70-76 לפרוט'). לא הוצגו ראיות המבססות עבירת זיוף חשבוניות על ידי הנאשם, ואף לא יוחסה לו עבירה זו. ראיות אלה נועדו, ככל הנראה, לבסס את החשד כי הנאשם רשם בכזב הוצאות אלה. למעשה, החקירה התמקדה ב-4 ההמחאות, תוך התעלמות מהמחאות רבות וחשבוניות שניתנו לאותם גורמים, לגביהן כלל לא נערכה חקירה (ראו את התייחסות יועץ המס לכך, בעמ' 93 ש-6-23 לפרוט', וכן את התייחסות חוקרת רשות המיסים ליהי חדד, לכך שהתמקדה רק בהמחאות המסוימות על אף שהיו רבות אחרות של אותם מקורות, בעמ' 105 ש-18 - עמ' 106 ש-6 לפרוט').

חקירת רשות המיסים התעלמה מההמחאות הנוספות של אותם גורמים, המפורטות בכרטיס (ת/63) ולגביהן כלל לא בוצעה חקירה (עמ' 106 ש-7-9, ש-21-24 לפרוט'). באופן דומה, טענת הנאשם לגבי השבת הלוואה לגיסו, כלל לא נחקרה גם על ידי רשות המיסים, ונחום דורון לא נקרא למתן עדות, זאת בלא כל הסבר (עמ' 106 ש-10-20 לפרוט').

החוקרת ליהי חדד, נשאלה מספר פעמים לגבי התמקדותה באותן המחאות בלבד, מתוך עשרות ההמחאות הקשורות לאותם גורמים, אך שבה על תשובה מעורפלת, מבלי לנמק את הבעייתיות שראתה בהמחאות: **"הצ'ק הזה היה בעייתי..."** (עמ' 105 ש-29 לפרוט'), **"בדקתי רק את הצ'ק הספציפי הזה. מחומרי החקירה**

הבנתי שיש בעייתיות עם הצ'ק הזה" (עמ' 106 ש-24-23 לפרוט').

אותה "בעייתיות" ב-4 ההמחאות המסוימות, נטענה בסיכומי המאשימה, כנובעת מכך שהנאשם טען שאלה נוכו על ידו כתשלום לג'מאל ולא כתשלום לספק. בסיכומיה, המאשימה ביקשה לבסס את הרשעת הנאשם בעבירת הרישום הכוזב, על בסיס זה.

עיון בגרסאות הנאשם, מעלה כי המאשימה כלל לא הוכיחה, שהנאשם טען כי 4 ההמחאות נוכו על ידו כתשלום לג'מאל. בתחילה, ביום 18.6.13, מסר הנאשם הודעה במשטרה, כמתלונן, שם טען כי את סכום הכסף אותו השיב לג'מאל שילם בהמחאה אחת בסך 400,000 ₪ והמחאות נוספות בסך 50,000 ₪ כל אחת (ת/54 ש-15-16). הנאשם אף צירף להודעתו עותקים של אותן המחאות, אשר כולן נרשמו על שמו של ג'מאל ותאמו סכומים אלה. אף אחת מ-4 ההמחאות אינה בסך דומה, אינה רשומה על שמו של ג'מאל, ולא נמצאת בעותקי ההמחאות אותן צירף הנאשם להודעתו זו. מסמך נוסף אותו צירף הנאשם לאותה הודעה, הוא פירוט תנועות בחשבון הבנק (ת/54 נספח ח.ג.6). לצד 9 המחאות המופיעות בפירוט התנועות ככאלה שנפדו מחשבון הבנק, נכתב בכתב יד "ג'מאל יוסף", ואותה שורה במסמך סומנה. אף אחת מ-9 המחאות אלה, אינה נושאת את הסכום אשר הופיע על ההמחאות שנמשכו על שם ג'מאל, הסכום אותו טען הנאשם שניכה בעצמו על מנת להשיב לג'מאל כסף מזומן. חשוב מכך: לא ברור מי כתב את שמו של ג'מאל בתדפיס תנועות החשבון, פעם בשם "ג'מאל יוסף" ופעם בשם "גמאל יוסף", לצד המחאות אלה, וסימן את השורות בהן הופיעו בתדפיס. השוטר חנ ג' די, אשר גבתה תלונה זו, לא נשאלה דבר ולא העידה לגבי הרישום והסימונים. יש להדגיש קושי נוסף בייחוס סימון 9 המחאות אלה לנאשם: במהלך מסירת הודעה זו, מסר הנאשם תחילה תדפיס חשבון בנק בו הופיעה ההעברה הבנקאית מחברת מנורה ביום 14.3.13 (ת/54 נספח ח.ג.3). על גבי מסמך זה, נכתב בכתב יד "עברה בנקאת ג'מל יוסף". בנוסף לעובדה ששמו של ג'מאל נכתב במסמך זה בצורה שונה, ללא האות א', ניכר אף בעין בלתי מקצועית כי האותיות ג' ו-ף', נכתבו על נספח זה באופן שונה מאותיות אלה על נספח ח.ג.6 בת/54.

הנאשם נחקר תחת אזהרה ביום 4.8.13, שם שב על כך שמסר לג'מאל המחאה בסך 400,000 ₪ ועשר המחאות נוספות בסך 50,000 ₪ כל אחת (ת/9 ש-28-29). כשעומת עם 8 מתוך 9 ההמחאות שסומנו בהודעתו הקודמת, מסר הנאשם הסבר לגבי כל המחאה, לרבות התייחסות ספציפית ל-4 ההמחאות אשר שלוש מהן ניתנו לספקים שלו, והרביעית ניתנה לגיסו כהלואה (ת/9 ש-51-57). הנאשם נשאל מדוע מסר "**צילומי שיקים אלו וטענת שהן שייכים לג'מאל יוסף**" (ת/9 ש-59-60, ההדגשה אינה במקור), וענה שכנראה התבלבל. במקרה זה, הבלבול לא חל אצל הנאשם: עיון בצילומי ההמחאות אותן מסר במועד מתן ההודעה הראשונה, מעלה כי מדובר בהמחאה אחת על סך 400,000 ₪ ו-11 המחאות על סך 50,000 ₪ כל אחת, כולן משוכות על שם ג'מאל יוסף. הנאשם לא צירף כל המחאה מתוך אותן 9 המחאות שנמשכו על שמות אחרים, עליהן נשאל.

הנאשם שב ונחקר תחת אזהרה, ברשות המיסים, כעבור כשנתיים ביום 2.8.15. בחקירה זו, שבה אותה טעות בשאלת החוקרת: "**אני מציגה לפניך צילום של שקים שהצגת במשטרה כשקית שנתת לג'מאל...**" (ת/67 ש-149-150). עיון בהמחאות שהוצגו לנאשם בחקירה זו, וכוללות את 4 ההמחאות לגביהן טען, כביכול, הנאשם שנוכו לטובת החזר לג'מאל, מעלה כי אלה סומנו תחילה באותיות א.א. ביום 1.8.13, מועד בו הנאשם כלל לא נחקר. בנוסף, אף אחת מהודעותיו, במועד כלשהו, לא נגבתה בפני חוקר שאלה הם ראשי תיבות שמו.

החוקר אבי אלפסי, תפס וסימן ביום 1.8.13, המחאות אלה וקבלות מנותני שירותי מטבע (ת/44). יש להעריך כי מדובר באותן המחאות, נוכח הסימון הזהה. כך, אף חקירת רשות המיסים יצאה מתוך נקודת הנחה שגויה, לפיה הנאשם הציג את המחאות ככאלה שניתנו לג'מאל או תמורתן ניתנה לו, על אף שנמשכו על שמות אחרים. הדבר חזר על עצמו בחקירה נוספת ברשות המיסים, אך הנאשם הבהיר כי מדובר בטעות ושלא נתן לג'מאל המחאות המיועדות לספקים (ת/67 ש-153-157, ת/68 ש-28-34).

בהתחשב באמור לעיל, קשה לתת משקל ראייתי לכך שלא היו בידי הנאשם פרטים של ספק מסוים, עת נחקר למעלה משנתיים לאחר הודעתו הראשונה, לגבי אותו ספק. יש להדגיש, כי הנאשם נשאל רק לגבי המחאה המיוחסת לספק "ארנה", לגביו לא זכר פרטי התקשרות, נשאל לגבי נחום דורון וענה כי מדובר בגיסו ובהחזר הלוואה, ואילו לגבי שתי המחאות הנוותרות שנמשכו על שם בן חיים יוסף וכרן - לא נשאל דבר (ת/68).

השתלשלות העניינים כמפורט לעיל, שומטת את הבסיס הראייתי לטענת המאשימה, כי הנאשם הודה בכך שניכה את 4 המחאות עבור ג'מאל, וכי מדובר בפיקציה. לא הוכח, מעבר לספק סביר, כי הנאשם ציין בשלב כלשהו, ש-4 המחאות נוכו על ידו ותמורתן ניתנה לג'מאל.

44. לא נעלמו מעיני הראיות, מהן ניתן להסיק כי הנאשם ניכה את 4 המחאות באמצעות בנו (עדות מיכאל אסידו - ת/30), אך מחומר הראיות עולה שאין מדובר בהתנהלות חריגה רק ביחס להמחאות אלה. ניסוח כתב האישום החסר, מצטרף לאופי החקירה הבעייתי והקשיים הראייתיים שהתעוררו, אשר אינם מסירים את הספק הנוותר ביחס ל-4 המחאות ולאופי הרישום לגביהן. לפיכך, אני מורה על זיכוי הנאשם מהוראת חיקוק זו.

סוף דבר

אני מורה על זיכוי הנאשם מעבירת רישום כוזב בספרים.

אני מוצא את הנאשם אשם, ומרשיעו בעבירות הבאות:

קשירת קשר לביצוע פשע, התחזות לאדם אחר, שימוש במסמך מזויף, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, מרמה והפרת אמונים בתאגיד, איסור עשית פעולה ברכוש אסור, והשמטת הכנסה מתוך דו"ח שנערך לפי פקודת מס הכנסה בכוונה להתחמק ממס.

ניתנה היום, כ"ז תמוז תשע"ח, 10 יולי 2018, במעמד הצדדים